

Bratislavský
samosprávny
kraj

**INTEGROVANÁ ÚZEMNÁ STRATÉGIA
BRATISLAVSKÉHO KRAJA NA ROKY 2021-2027**

OBSAH:

Analytická časť	3
1. Udržateľná mobilita	3
2. Kvalitné a udržateľné životné prostredie	5
3. Moderné školstvo, vzdelávanie, šport a kvalitná veda, výskum a inovácie	7
4. Udržateľný turizmus a rozmanitá kultúra	9
5. Kvalitná a dostupná zdravotná starostlivosť	11
6. Podpora sociálnej inklúzie a dostupná sociálna starostlivosť	13
7. Moderná technická infraštruktúra a účinná bezpečnosť obyvateľov	15
Strategická časť	16
1. Udržateľná mobilita	16
2. Kvalitné a udržateľné životné prostredie	21
3. Moderné školstvo, vzdelávanie a šport a kvalitná veda, výskum a inovácie	29
4. Udržateľný turizmus a rozmanitá kultúra	41
5. Kvalitná a dostupná zdravotná starostlivosť	48
6. Podpora sociálnej inklúzie a dostupná sociálna starostlivosť	52
7. Moderná technická infraštruktúra a účinná bezpečnosť obyvateľov	60

Analytická časť

1. Udržateľná mobilita

- **73%** predstavuje podiel automobilovej dopravy na celkovej doprave BSK
- Na celkovom množstve emisií vyprodukovaných automobilovou dopravou v SR sa BSK podieľa **40%**
- **139 tisíc** je počet denne dochádzajúcich z Bratislavského a Trnavského kraja do Bratislavy
- Podiel elektrobusov na celkovom počte autobusov mestskej a prímestskej hromadnej dopravy v BSK predstavuje iba **2,3%**
- **80%** je miera zaťaženia existujúcich železničných tratí na vstupe do Bratislavy
- Najvyťaženejšie úseky ciest II. a III. triedy dosahujú intenzitu úsekov diaľnice D1
V Žilinskom, Prešovskom a Košickom kraji **23 tisíc áut denne**

- Nevhodný pomer medzi individuálnou, automobilovou dopravou a verejnou osobnou dopravou v BSK: **73% automobilová doprava**, 14% železničná doprava, 13% autobusová doprava.
- **Chýbajúce cestné obchvaty miest a obcí s najväčšou intenzitou dopravy**, ktorej denný priemer sa pohybuje v rozmedzí **od 15 000 do 23 500 áut**, vysoký počet kolíznych bodov medzi automobilovou dopravou, cyklistami a chodcami na vstupoch do miest a obcí a vo vybraných centrálnych a obytných častiach miest a obcí. Nevyhovujúci technický stav vybraných ciest II. a III. triedy, havarijný stav vybraných mostov, nedostatočné cestné cezhraničné prepojenie s Rakúskom a nedostatočná sieť a nevyhovujúci stav miestnych komunikácií.
- Doprava predstavuje jedného z najvýznamnejších znečisťovateľov ovzdušia v kraji, pričom viac ako 60 % vyprodukovaných emisií v rámci dopravy pripadá na automobilovú dopravu. **Automobilová doprava BSK** sa na celkovom množstve emisií vyprodukovaných automobilovou dopravou **v rámci celého Slovenska podieľa takmer 40%**.
- Vysoká intenzita dopravy na kľúčových komunikáciách predovšetkým na vstupoch do Bratislavy s denným priemerom viac ako 40 000 áut, pričom denná dochádzka z okresov Bratislavského a Trnavského kraja do Bratislavy predstavuje **viac ako 139 000 dochádzajúcich**.
- Nízka atraktivita verejnej osobnej dopravy spôsobená jednak nedostatočným prepojením železničnej a električkovej dopravy, nízkym počtom parkovísk

Park&Ride, Bike&Ride a záchytných parkovísk. Miera využitia existujúcich železničných tratí sa v úsekoch na vstupe do Bratislavy dostala nad 80 % súčasnej kapacity.

- Iba **2,3%** predstavuje podiel elektrobusov na celkovom počte autobusov v rámci mestskej hromadnej dopravy, ako aj prímestskej dopravy, pričom autobusy na vodíkový pohon nie sú zastúpené vôbec.
- Vysoká intenzita prepravy tovaru v rámci transeurópskych dopravných koridorov prechádzajúcich územím BSK.
- Nedostatočné využívanie vodnej cesty po Dunaji, a to v osobnej i nákladnej preprave.
- Nedostatočne rozvinutá sieť cyklodopravných trás v nadväznosti na cesty za prácou a vzdelaním.
- Pre efektívne využívanie železničnej dopravy je dôležitá dostupnosť zastávok pravidelných liniek v jednotlivých obciach BSK.

2. Kvalitné a udržateľné životné prostredie

- **224** je celkový počet evidovaných environmentálnych záťaží na území BSK
- Environmentálnych záťaží s vysokou prioritou je **23**
- miesto v produkcii komunálneho odpadu na obyvateľa v SR
- Podiel odpadu, ktorý sa recykluje, je len **36%**
- **20 obcí** na území BSK nemá vybudovanú kanalizačnú sieť
- Hustota obyvateľstva v BSK je v porovnaní s priemerom SR **3x vyššia**
- **25%** sa BSK podieľa na celkovej spotrebe energie v SR (energeticky najnáročnejší kraj)

- Historické dedičstvo environmentálnych záťaží z priemyselnej činnosti (napr. Istrochem, skládka Vrakuňa, Žabí Majer, Apollo, Matadorka atď.): **207 evidovaných záťaží, z toho 28 s vysokou prioritou.** Zdroj: Informačný systém environmentálnych záťaží
- **Vysoká produkcia komunálneho odpadu – 2. najväčšia produkcia komunálneho odpadu na obyvateľa v SR; miera skládkovania (21%); nedostatočná miera recyklácie (36%).** Zdroj: DATAcube
- Zastaraný stav a nedostatočná kapacita verejnej kanalizačnej siete a čističiek odpadových vôd (potreba oddelenej splaškovej a dažďovej kanalizácie). **Až 20 obcí v rámci BSK nemá vybudovanú kanalizačnú sieť (podiel obyvateľov napojených na verejnú kanalizačnú sieť v BSK 92,1%)** (Zdroj: DATAcube), z toho 4 ležia na území CHVO Žitný ostrov, ktorá je významnou zásobárňou pitnej vody v strednej Európe; vysoký modernizačný dlh verejnej vodovodnej siete; **4 obce nie sú vôbec napojené na verejný vodovod.**
- **Rastúci podiel mestského obyvateľstva (79,5%),** zvyšovanie hustoty obyvateľstva (3-násobok priemeru SR) a z toho vyplývajúci tlak na životné prostredie a kvalitu života obyvateľov (znečistenie vody, pôdy, ovzdušia).
- **Negatívne dôsledky klimatickej zmeny najmä v intenzívne zastavaných územiach** (oteplovanie a prehrievanie, sucho a prašnosť, privalové dažde a bleskové povodne, erózia pôdy). **Nadmerné znečistenie ovzdušia** najmä z dopravy a priemyselnej činnosti.
- Klesajúci význam poľnohospodárstva; **zniženie výmery poľnohospodárskej pôdy o 6% v priebehu posledných 20 rokov;** rozsiahle monokultúry; strata biodiverzity; nadmerná chemizácia.

- Vysoká koncentrácia verejných budov a ich energetická náročnosť; **nízka energetická efektívnosť verejných budov, z ktorých až 75 % si vyžaduje hĺbkovú rekonštrukciu.** Nízka miera využívania obnoviteľných zdrojov energie; významný modernizačný dlh verejného osvetlenia na území hlavného mesta SR Bratislavy. Energetická náročnosť verejného osvetlenia v Bratislave je 2x vyššia v porovnaní s Viedňou. BSK dlhodobo vykazuje najvyššie hodnoty v spotrebe energie v rámci Slovenska. Aj napriek 16% poklesu spotreby energie za ostatné roky sa **BSK podieľa 25% na celkovej spotrebe energie v SR.**
- **Nedostatočné environmentálne povedomie** a návyky obyvateľstva s negatívnym dopadom na životné prostredie.
- **Pokles výmery viníc o 15 %** a zvyšovanie výmery zanedbaných viníc spôsobené najmä nejasnými majetkovými vzťahmi.

3. Moderné školstvo, vzdelávanie, šport a kvalitná veda, výskum a inovácie

- **2500** chýbajúcich miest v materských školách
- Na základných školách bude potrebné vytvoriť **360** nových kmeňových tried
- **69%** predstavuje podiel žiakov na odbornom vzdelávaní a príprave (najnižší v SR)
- BSK má najvyšší podiel **17% absolventov SŠ** odchádzajúcich na VŠ do zahraničia v rámci EÚ
- **7%** dospelých sa zúčastňuje na celoživotnom vzdelávaní (voči 10,8% priemeru EÚ)
- Podiel výdavkov do vedy a výskumu na HDP kraja je voči priemeru EÚ na úrovni **65%**

- Dlhodobu zvyšujúce sa nároky na počet miest v materských a základných školách v rámci BSK. **Nedostatok kapacít na úrovni materských škôl (potreba 2 300 až 2 500 nových miest) a základných škôl (potreba 360 nových kmeňových tried)**, spôsobený intenzívnou neregulovanou výstavbou v suburbánných oblastiach hl. mesta SR Bratislavy v rokoch 2000 až 2002 a silným demografickým vývojom v kraji (prírastok obyvateľstva na úrovni 7 000 – 10 000 obyvateľov ročne).
- **Slabé prepojenie systému vzdelávania s potrebami praxe a trhu práce v regióne, najnižší podiel žiakov na odbornom vzdelávaní a príprave v SR (69 % voči priemeru SR 76%, 16 274 žiakov na stredných odborných školách 2021 (Zdroj: [DATAcube](#)); 4. najnižší podiel žiakov na duálnom vzdelávaní (7,20%; priemer SR predstavuje 6,89%):** Nízky podiel absolventov pracujúcich po skončení strednej školy vo vyštudovanom odbore vzdelania (32%; priemer SR predstavuje 36%): Nízka úroveň spolupráce a transferu poznatkov medzi akademickým a súkromným sektorom.
- **Vysoký modernizačný dlh v školskej infraštruktúre a materiálo-technickom vybavení na všetkých stupňoch vzdelávania;** významná potreba v oblasti inkluzívneho vzdelávania (spôsobená neustále rastúcim počtom žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami) a v oblasti digitalizácie, spojená s nízkou úrovňou digitálneho vybavenia škôl a rozširovaním digitálneho-edukačného obsahu a digitálnych zručností.
- Nedostatočná výška zdrojov na financovanie vedy, výskumu a inovácií. **Podiel celkových výdavkov na vedu a výskum v BSK** je na úrovni 1,42% HDP kraja, čo predstavuje **len 65% priemeru EÚ (EÚ 2,2%). Nízky podiel súkromných**

zdrojov vo vede a výskume na úrovni 54% v rámci BSK voči 60% podielu v SR. Cieľ Agendy 2030 stanovuje úroveň 66%.

- **Významný odliv vysokokvalifikovaného ľudského kapitálu do zahraničia;** BSK má najvyšší podiel absolventov stredných škôl pokračujúcich v štúdiu na vysokej škole v zahraničí (**17%**) v rámci EÚ.
- Nízka účasť dospelých na celoživotnom vzdelávaní dosahujúca úroveň **len 7%** (priemer EÚ je 10,8 %).
- Nízka atraktivita učiteľského povolania a chýbajúce ľudské zdroje v školstve; hoci priemerná mesačná mzda v odvetví vzdelávania v BSK (1 193 €) je porovnateľná s priemernou mesačnou mzdou v odvetví vzdelávania v SR (1 122 €), **čisté peňažné výdavky domácností v BSK sú v porovnaní s inými regiónmi SR vyššie až o 35 %.**
- **Nízka úroveň internacionalizácie prostredia vysokých škôl, vedy, výskumu a inovácií;** nízky podiel študentov odchádzajúcich na mobilitu do zahraničia (3 %); nízky podiel absolventov doktorandského štúdia so zahraničným občianstvom (8 %; priemer EÚ – 25 %); nízky podiel zamestnancov VŠ zo zahraničia (6 %); nízka úroveň zapojenia vysokých škôl do medzinárodných programov a konzorcií.
- Podiel malých a stredných podnikov inovujúcich vlastnými kapacitami dosahuje **30% priemeru EÚ.** Nízky prílev zahraničných investícií s vysokou pridanou hodnotou.
- Vysoká koncentrácia športových a záujmových organizácií s celonárodnou pôsobnosťou a zároveň nedostatok a nízka úroveň športovísk a zariadení pre voľnočasové aktivity.

4. Udržateľný turizmus a rozmanitá kultúra

- Počet návštevníkov BSK za rok 2019 dosiahol 1 586 354, čo predstavuje 1/4 zo všetkých návštevníkov SR za 2019
- **3,27 mil.** predstavuje počet prenocovaní v BSK za rok 2019
- Priemerná dĺžka prenocovania **2,1 dňa**
- **88%** z návštevníkov BSK v roku 2019 navštívilo samotnú Bratislavu
- Počet národných kultúrnych pamiatok na území BSK **2022**
- 5,5% predstavuje podiel zamestnancov pracujúcich v rámci BSK v oblastiach kultúrno-kreatívneho priemyslu

- **BSK vykazuje najvyšší počet návštevníkov v rámci Slovenska.** V ostatnom období evidujeme v kraji nárast ubytovania mimo ubytovacích zariadení a oficiálnych štatistík (Airbnb a pod.). Zo štatisticky sledovaných ukazovateľov vyplýva, že priemerná **dĺžka prenocovania v BSK predstavuje 2,1 dňa** oproti celoslovenskému priemeru 2,8 dňa. **Celkový počet prenocovaní v BSK za rok 2019 dosiahol 3 278 025**, z toho 2/3 boli zahraniční návštevníci. **Prevažujú** jednodenné a **krátkodobé pobyty**, predovšetkým u zahraničných návštevníkov.
- **Počet návštevníkov BSK za rok 2019 dosiahol 1 586 354** (1/4 z celkového počtu návštevníkov SR). Z toho až **1 395 896 návštevníkov navštívilo samotnú Bratislavu, čo predstavuje až 88_% z celkovej návštevnosti BSK.** Ponuka kultúrnych a turistických atrakcií mimo Bratislavy sa javí ako nedostatočná.
- **Územie BSK disponuje významným zastúpením kultúrnych inštitúcií – v roku 2019 tu pôsobilo 63 divadiel a 42 stálych divadelných scén, 54 múzeí a 60 verejných knižníc.** Z nich mnohé sú **v nevyhovujúcom technickom stave** a miera digitalizácie a zavádzania moderných technológií je nízka.
- **Nedostatočná podpora kultúrno-kreatívneho priemyslu vzhľadom na jeho ekonomický význam pre BSK,** chýbajúca infraštruktúra. **Až 5,5% zamestnancov** v BSK (približne 8,5 tisíc zamestnancov) pracovalo v roku 2019 v odvetviach spadajúcich do kreatívneho priemyslu. Ide o výrazne vyšší počet, ako je priemer SR (3,4 %). Potreba rozptylu koncentrácie i mimo územia mesta Bratislava.
- **Nedostatočná propagácia a marketing BSK ako turistickej destinácie na zahraničnom trhu;** nízka miera zavádzania inovácií a spolupráce medzi

klúčovými aktérmi kultúry a turizmu. Nízka kvalita služieb v určitých segmentoch turizmu a kultúry, potreba vzdelávania pracovníkov v oblasti turizmu a kultúry. **Chýbajúce veľkokapacitné kultúrno-kongresové centrum** pre organizáciu medzinárodných kongresov, konferencií a veľkých eventov na území mesta Bratislava.

- **Obmedzené využitie potenciálu vodných tokov a plôch pre vodný a rekreačný turizmus**, potreba rozvoja infraštruktúry vodného turizmu. **Nedostatočne rozvinutý agroturizmus a vidiecky turizmus v subregiónoch BSK**, potreba rozvoja vinárskeho turizmu a udržateľného turizmu v prírode.
- **Nevyhovujúci stavebno-technický stav viacerých významných kultúrnych pamiatok (NKP)**, ich nedostatočné využitie pre potreby domácich obyvateľov a návštevníkov kraja. Na území BSK je lokalizovaných 2 022 NKP (z celkového počtu 10 037 na území SR). Vysoké počty kultúrnych pamiatok vykazujú okrem mesta Bratislava aj mestá Pezinok a Modra (60 až 100 NKP), ako aj mestá Svätý Jur, Stupava alebo obec Veľké Leváre (30 až 60 NKP).

5. Kvalitná a dostupná zdravotná starostlivosť

- BSK je najrýchlejšie starnúcim krajom v SR
- Viac ako 30% všeobecných lekárov je v dôchodkovom veku
- Nerovnomerné pokrytie regiónu zdravotníckymi zariadeniami
- Nedostatok zdravotníckeho personálu a neadekvátne finančné ohodnotenie zdravotníkov

- **Vysoký vek pediatrov a všeobecných lekárov:** zhruba 1/2 pediatrov a 1/3 všeobecných lekárov pre dospelých je už v dôchodkovom veku, čo je najviac zo všetkých krajov v SR.
- **Nedostatok zdravotníckeho personálu a neadekvátne finančné ohodnotenie zdravotníkov:** hoci priemerná mesačná mzda v zdravotníctve je v BSK (1 508 €) porovnateľná s priemernou mesačnou mzdou v SR (1 250 €), čisté peňažné výdavky domácností v BSK sú v porovnaní s inými regiónmi vyššie až o 35%.
- **Nevyhovujúca infraštruktúra zdravotníckych zariadení** vrátane Univerzitnej nemocnice v Bratislave a vysoký modernizačný dlh zariadení ústavnej a ambulantnej zdravotnej starostlivosti (napr. Poliklinika Senec). Koncentrácia väčšiny zariadení zdravotnej starostlivosti je na území Bratislavy. Nedostatočná spolupráca UNB, nemocníc, ambulancií a poisťovní.
- **Nepriaznivý demografický vývoj** (starnutie obyvateľstva, rastúci počet ľudí v dôchodkovom veku), najvyšší celkový prírastok obyvateľstva v SR (v r. 2019) majú za následok zvyšujúce sa nároky na zdravotnú starostlivosť. Nedostatočná ponuka špecializovaných zariadení a služieb (napr. paliatívna starostlivosť). Problém s dostupnosťou špecializovanej ambulantnej starostlivosti na území BSK a dlhé čakacie lehoty na vyšetrenia v týchto ambulanciách.
- **Nerovnomerné pokrytie regiónu zdravotníckymi zariadeniami.** Nedostatočná nadväznosť akútnej zdravotnej starostlivosti poskytovanej záchrannou zdravotnou službou a preberanie pacienta v nemocnici.
- **Nenaplnený výskumný a inovačný potenciál** akumulovaný najmä v oblastiach výskumu nových materiálov, nanotechnológií, chémie a zdravia, biotechnológií a informačno-komunikačných technológií. Chýbajúca autodiagnostika, personalizovaná medicína, slabé využívanie „big data“ a umelej inteligencie v rámci zdravotnej starostlivosti.

Nedostatočný prístup k aktuálnym dátam: chorobnosť, demografi a, geografi a, rozsah zmluvných vzťahov jednotlivých poskytovateľov a poisťovní, vyťaženosť poskytovateľov a pod.

- **Nedostatočná osвета o zdravom životnom štýle a prevencii** a obezita u detí a mládeže.

6. Podpora sociálnej inklúzie a dostupná sociálna starostlivosť

- **95%** zariadení sociálnych služieb je s kapacitou väčšou ako 40 miest
- Nedostatok pracovníkov v zariadeniach soc. služieb a neadekvátne finančné ohodnotenie personálu
- Nedostatočný počet a kapacita zariadení a služieb pre ľudí v nepriaznivej sociálnej situácii
- Počet exekúcií na 1 000 obyvateľov v BSK je **2. najvyšší** v rámci celej SR
- **20%** zo všetkých osôb bez domova v SR pripadá na územie BSK

- **Nepriaznivý demografický vývoj** – počet osôb vo veku 65+ na 100 osôb vo veku 0 – 14 bol v BSK (**Index starnutia populácie 104,2**) (r. 2022) a predpokladá sa jeho nárast na 230,2 (r. 2035), výrazný nárast podielu obyvateľov nad 80 rokov (viac ako 10%), rastúci dopyt po službách v oblasti sociálnej starostlivosti.
- **Pracujúci chudobní** – vysoká zadlženosť obyvateľstva (na 1 000 obyvateľov pripadalo 78,6 exekúcií, čo je 2. najvyššia hodnota v SR); **mzdové a príjmové nerovnosti v kontexte nadpriemerných výdavkov** domácností; **najhoršia dostupnosť bývania v SR** (vysoká cena za 1 m² nehnuteľnosti). 82,1% domácností na území BSK považuje platenie výdavkov na bývanie za zaťažujúce. 57,3% domácností platí zvyčajné výdavky s ťažkosťami.
- Najvyšší celkový prírastok obyvateľov v SR, čo predstavuje **enormne vysoký nárok na zabezpečenie sociálnych služieb**, napr. zariadení starostlivosti o deti do 3 rokov veku (detské jasle).
- **Vysoký počet veľkokapacitných zariadení sociálnych služieb (95% z celkovej kapacity zariadení sociálnych služieb)**, nedostatočný počet a kapacita komunitných sociálnych služieb, nerovnomerné rozmiestnenie služieb v kraji. **Nedostatočný počet a kapacita zariadení a služieb pre ľudí v nepriaznivej sociálnej situácii** (so zdravotným znevýhodnením, bez domova, z vylúčených lokalít, obeť domáceho násillia, ľudia so závislosťami a pod.). Vysoký modernizačný dlh infraštruktúry sociálnych služieb.
- **Nedostatok pracovníkov v zariadeniach sociálnych služieb a neadekvátne finančné ohodnotenie personálu**: priemerná mesačná mzda v uvedenom odvetví v BSK (931 €) je výrazne nižšia v porovnaní s priemernou mesačnou mzdou v SR (1 250 €), pričom **čisté peňažné výdavky domácností v BSK sú v porovnaní s inými regiónmi vyššie až o 35 %**.

- **Nedostatočný počet a kapacita sociálnych služieb pre skupiny ohrozené sociálnym vylúčením** (rodiny s deťmi, mládež, cudzinci, Rómovia z marginalizovaných komunit). **V 22 obciach na území BSK žije 14 476 Rómov**, najvyšším podielom na počte obyvateľov v Plaveckom Štvrtku (30 %).
- **Vysoký počet ľudí bez domova – evidovaných je minimálne 2 064 osôb, odhady hovoria o 4 000 až 5 000** (približne 19% z celkového počtu v SR, 1/3 bez trvalého pobytu v BA). Takmer 50% ľudí bez domova trpí dlhodobým zdravotným problémom, až 61% z nich čelí exekúciám a viac ako polovica má problém s dlhmi. Nedostatok pracovných príležitostí pre ľudí bez domova a ľudí so zdravotným znevýhodnením – nedostatočná podpora sociálneho podnikania.
- **Jazyková a kultúrna bariéra cudzincov (v BSK žije 38 819 cudzincov, t.j. 33% všetkých cudzincov v SR;** nedostatok informácií v inom ako slovenskom jazyku; nízke právne povedomie o fungovaní verejnej správy v SR; nerovnaký prístup pri získavaní bývania; problémový prístup k vzdelávaniu, zdravotnej a sociálnej starostlivosti a nedôvera vo verejné inštitúcie, nedostatok skúseností samospráv s prácou s cudzincami.

7. Moderná technická infraštruktúra a účinná bezpečnosť obyvateľov

- 18 z celkového počtu zistených trestných činov v SR
- Nekvalitné, bariérové a degradované verejné priestranstvá
- Nízky podiel bezbariérovej infraštruktúry v oblasti verejných služieb
- Nekoncepčný rozvoj technickej infraštruktúry a nedostatočná znalosť o lokalizácií jednotlivých sietí
- Nízka miera pokrytia 5G sieťou

- **Historicky najvyššia miera kriminality medzi kraji (18% z celkového počtu zistených trestných činov v SR);** najvyšší počet trestných činov v rámci okresov vykazuje okres Bratislava II.
- **Nedostatočná infraštruktúra pre rozvoj elektromobility a iných foriem ekologických typov dopravy na báze bezuhlíkových palív** a problematické rozširovanie infraštruktúry. Verejná nabíjacia infraštruktúra pre elektrické vozidlá dosahuje v BSK úroveň pokrytia 30% z celej SR a plničkami vodíka (H2) 0%.
- **Potreba zabezpečenia pokrytia 5G sieťou** na prevádzkovaných úsekoch diaľnic, rýchlostných ciest, paneurópskych železničných koridoroch, vnútrozemských vodných cestách medzinárodného významu a 95% obyvateľov krajských miest do 31. 12. 2025.
- **Vysoká potreba zavádzania inteligentných riešení pre verejnú správu a samosprávu** s ohľadom na koncentráciu verejných inštitúcií v hlavnom meste SR Bratislave. Rastúce nároky na kapacity komunikačnej infraštruktúry a s tým súvisiace požiadavky na kybernetickú bezpečnosť.
- Modernizačný dlh a nedostatočné kapacity verejných a špecifických objektov budov pre nekomerčné využitie.
- Vysoká hustota technickej infraštruktúry v husto zastavanom území, **nekoncepčný rozvoj technickej infraštruktúry a nedostatočná znalosť o lokalizácii jednotlivých sietí** vrátane nedostatočnej harmonizácie zásahov do infraštruktúrnej siete. Neexistujúca jednotná aktuálna technická mapa miest na území BSK.
- Nekvalitné a bariérové verejné priestranstvá mesta.

Strategická časť

1. Udržateľná mobilita

Strategický cieľ 1: Posilniť udržateľnosť mobility a odolnosť dopravného systému

Kľúčový výkonnostný ukazovateľ: **nárast počtu cestujúcich vo verejnej osobnej doprave (VOD)**

Priorita 1.A: Podporiť rozvoj železničnej siete v dopravnom systéme kraja v nadväznosti na rozvoj dopravy a mobility

Prehľad špecifických cieľov v rámci priority:

1.A.1 Rozvoj železničnej infraštruktúry vrátane budovania prestupných terminálov

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Program Slovensko, Priorita 3P1 Doprava, Opatrenie 3.1.1 Odstránenie kľúčových úzkych miest na železničnej infraštruktúre prostredníctvom modernizácie a rozvoja hlavných železničných uzlov a tratí**
 - o rekonštrukcia a modernizácia železničných tratí (vrátane mimoúrovňových priechodov)
 - o dobudovanie nových úsekov, rekonštrukcia a budovanie železničných staníc (vrátane podchodov)
 - o modernizácia hlavnej železničnej stanice

1.A.2 Budovanie, rekonštrukcia a modernizácia električkových tratí

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Program Slovensko, Priorita 2P3 Udržateľná mestská mobilita, Opatrenie 2.8.3. Udržateľná mobilita BSK**
 - o modernizácia existujúcich električkových radiál vrátane prvkov preferencie MHD
 - o predĺženie a výstavba nových úsekov električkových tratí
 - o vybudovanie a modernizácia technickej základne na opravu a údržbu vozového parku
 - o výstavba a modernizácia napájacej infraštruktúry (meniarne, káblové vedenia a pod.)
 - o obnova a modernizácia mobilných prostriedkov dráhovej dopravy

1.A.3 Rozvoj trolejbusovej dopravy

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- Program Slovensko, Priorita 2P3 Udržateľná mestská mobilita, Opatrenie 2.8.3. Udržateľná mobilita BSK
 - o Výstavba nových úsekov trolejbusových tratí

Priorita 1.B: Odľahčiť zaťaženie a zvýšiť bezpečnosť cestných komunikácií

Prehľad špecifických cieľov v rámci priority:

1.B.1 Rozširovanie infraštruktúry diaľnic a ciest I. triedy

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Štátny rozpočet**
 - o budovanie nových úsekov diaľnic (rýchlostných ciest) a ciest I. triedy
 - o skapacitnenie (rozšírenie) úsekov diaľnic a ciest I. triedy
 - o budovanie nových diaľničných križovatiek

1.B.2 Modernizácia a výstavba infraštruktúry ciest II. a III. Triedy

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- Program Slovensko, Priorita 3P1 Doprava, Opatrenie 3.2.3 Odstránenie kľúčových úzkych miest na cestnej infraštruktúre a zlepšenie regionálnej mobility prostredníctvom modernizácie a výstavby ciest II. a III. triedy
 - o budovanie obchvatov okresných miest (cesty II. triedy)
- **Vlastné zdroje**
 - o modernizácia úsekov ciest
 - o rekonštrukcia a budovanie mostov

1.B.3 Bezpečnostné úpravy cestnej infraštruktúry a odstraňovanie nehodových lokalít

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Vlastné zdroje**
 - o budovanie bezpečných priechodov pre chodcov, osvetlenia priechodov, spomaľovacích ostrovčekov
 - o úprava nehodových križovatiek

- odstránenie vizuálneho smogu (odstránenie billboardov, reklamných tabúl)

1.B.4 Realizácia aktivít organizačného charakteru zameraných na dopravu a mobilitu

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Vlastné zdroje**

- rozšírenie informačnej základne o mestskom zásobovaní
- zlepšenie systému zberu dát o doprave a mobilita
- obnova vozidlového parku pre správcu cestnej siete

1.B.5 Modernizácia a výstavba miestnych komunikácií, riešenie statickej dopravy

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Vlastné zdroje**

- rekonštrukcia, modernizácia, rozširovanie a budovanie miestnych komunikácií
- zavedenie systému parkovacej politiky
- budovanie parkovacích/garážových domov

Priorita 1.C: Rozvinúť systém nemotorového spôsobu dopravy

Prehľad špecifických cieľov v rámci priority:

1.C.1 Rozvoj cyklistickej infraštruktúry a služieb zdieľanej mobility

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Program Slovensko, Priorita 2P3 Udržateľná mestská mobilita, Opatrenie 2.8.2 Podpora cyklodopravy**
 - výstavba cyklotrás v mestách a obciach s počtom obyvateľov pod 20 000
 - zriaďovanie bezpečných odstavných zariadení pre bicykle pri vybudovaných cyklotrasách
- **Plán obnovy a odolnosti, Komponent 3 Udržateľná doprava; Investícia 1: Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy**
 - výstavba cyklotrás v mestách nad 20 000 obyvateľov vrátane najbližšie položených obcí
 - zriaďovanie bezpečných odstavných zariadení pre bicykle pri vybudovaných cyklotrasách

1.C.2 Opatrenia na upokojenie dopravy

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Vlastné zdroje**

- modernizácia a rekonštrukcia chodníkov pre peších
- výstavba chodníkov pre peších
- revitalizácia peších zón
- tvorba nízkoemisných a bezemisných zón

Priorita 1.D: Zabezpečiť rozvoj integrovaného systému verejnej osobnej dopravy

Prehľad špecifických cieľov v rámci priority:

1.D.1 Zlepšenie integrovaného systému dopravy a modernizácia vozového parku

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Program Slovensko, Priorita 2P3 Udržateľná mestská mobilita, Opatrenie 2.8.3. Udržateľná mobilita BSK**

- rozvoj tarifného systému IDS BK
- preferencia verejnej osobnej prepravy
- rozvoj infraštruktúry s ohľadom na bezbariérovosť
- budovanie autobusových/prestupných terminálov
- modernizácia prestupných uzlov vrátane záchytných parkovísk
- modernizácia vozidlového parku verejnej osobnej dopravy
- zlepšenie informovania cestujúcich priamo na zastávkach prostredníctvom elektronických informačných panelov
- modernizáciu/budovanie údržbových základní na území mesta Bratislava
- modernizáciu zastávok verejnej osobnej dopravy

Priorita 1.E: Podporiť rozvoj kľúčových projektov v dopravnom systéme kraja v nadväznosti na rozvoj dopravy a logistiky

Prehľad špecifických cieľov v rámci priority:

1.E.1 Rozvoj vodnej, leteckej a ostatných druhov prepravy

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- Bližšie nešpecifikované finančné zdroje

- vybudovanie zázemia pre plavidlá vo verejnom prístave Bratislava
- vybudovanie terminálu LNG vo verejnom prístave Bratislava
- elektrifikácia verejného prístavu Bratislava
- presun prekládkových kapacít zo Zimného Prístavu do bazénu Pálenisko, modernizácia a dobudovanie bazénu Pálenisko
- rozšírenie osobného prístavu – promenáda Eurovea
- vybudovanie monitorovacieho systému prístavov a implementácia havarijných opatrení
- modernizácia vytyčovacej techniky a plavebného značenia vodnej cesty Dunaj
- investície do nákladných terminálov
- budovanie osobných lodných nástupísk

2. Kvalitné a udržateľné životné prostredie

Strategický cieľ 2: Zabezpečiť udržateľnosť využívania a efektívnu ochranu prírodných zdrojov a zmierniť negatívne dôsledky zmeny klímy

Kľúčový výkonnostný ukazovateľ: **nižšie emisie znečisťujúcich látok**

Priorita 2.A: Posilniť ochranu vôd a zvýšiť podiel obyvateľov napojených na modernú a efektívnu kanalizačnú a vodovodnú sieť

Prehľad špecifických cieľov v rámci priority:

2.A.1 Ochrana podzemných vôd

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Program Slovensko, Priorita 2P2 Životné prostredie, Opatrenie 2.7.7. Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží**
 - o zmapovanie smerov prúdenia podzemných vôd, zmien smeru prúdenia podzemných vôd a transport znečistenia v podzemných vodách

2.A.2 Ochrana povrchových vôd

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Program Slovensko, Priorita 2P2 Životné prostredie, Opatrenie 2.4.4. Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami viazané na vodný tok**
 - o ochrana vodných tokov a budovanie účelných protierózných priekop na doplnenie hydrografickej siete v povodiach (záchytné, zberné, zvodné), spoločný manažment vôd v cezhraničnom priestore
 - o realizácia prírode blízkyh protipovodňových opatrení (napr. revitalizácia vodných tokov, použitie prírodnej stabilizácie brehov, výsadba vegetácie na zadržiavanie prebytočnej vody)
 - o kombinácia opatrení technickej a zelenej infraštruktúry, ako aj realizácia technických opatrení (výstavbu vodných stavieb – napr. ochranné hrádze, poldre)

2.A.3 Budovanie zariadení verejnej kanalizačnej siete a ČOV nad 2000 EO

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Program Slovensko, Priorita 2P2 Životné prostredie, Opatrenie 2.5.1. Výstavba stokovej siete a čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 EO v zmysle záväzkov SR voči EÚ**

- výstavba, rozšírenie a zvýšenie kapacity stokových sietí, ako aj výstavba, rozšírenie a zvýšenie kapacity čistiarní odpadových vôd vo vyššie uvedených veľkostných kategóriách aglomerácií nad 2 000 EO
- v aglomeráciách do 2 000 EO výstavba čistiarní odpadových vôd v prípadoch, ak už je vybudovaná stoková sieť minimálne na 80 % celej predmetnej aglomerácie
- zároveň tam, kde je to vhodné, bude podporované aj budovanie decentralizovaných systémov nakladania s komunálnymi odpadovými vodami (t. j. IPS)

2.A.4 Budovanie zariadení verejnej kanalizačnej siete a ČOV pod 2000 EO

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Program Slovensko, Priorita 2P2 Životné prostredie, Opatrenie 2.5.2. Podpora infraštruktúry v oblasti nakladania s komunálnymi odpadovými vodami v aglomeráciách do 2 000 EO so zameraním najmä na územia prioritné z environmentálneho hľadiska mimo dobiehajúcich regiónov**
 - výstavba stokovej siete a čistiarní odpadových vôd so zameraním prioritne na aglomerácie do 2 000 EO, ktoré sa nachádzajú v chránených oblastiach, t. j. v chránených vodohospodárskych oblastiach prirodzenej akumulácie vôd, v povodiach vodárenských tokov, v ochranných pásmach existujúcich vodárenských zdrojov, v pásmach ochrany prírodných liečivých zdrojov a zdrojov prírodných minerálnych vôd, ako aj na území národných parkov a chránených krajinných oblastí
 - budovanie IPS, t. j. decentralizovaných systémov nakladania s komunálnymi odpadovými vodami (napr. extenzívne – prírodné systémy čistenia odpadových vôd, koreňové čistiarne odpadových vôd, malé čistiarne odpadových vôd)

2.A.5 Budovanie vodovodnej siete

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Program Slovensko, Priorita 2P2 Životné prostredie, Opatrenie 2.5.4. Výstavba verejných vodovodov v obciach nad 2000 obyvateľov a v obciach do 2 000 obyvateľov mimo dobiehajúcich regiónov za podmienky súbežnej výstavby alebo existencie infraštruktúry na nakladanie s komunálnymi odpadovými vodami**
 - dobudovanie chýbajúcej vodovodnej siete a súvisiacej infraštruktúry v aglomeráciách nad 2000 EO
 - výstavba a rozšírenie verejných vodovodov za podmienky súbežnej výstavby verejnej kanalizácie alebo existencie infraštruktúry na nakladanie s odpadovými vodami v aglomeráciách do 2 000 EO so zameraním prioritne

na chránené oblasti (t. j. chránené vodohospodárske oblasti, ochranné pásma vodárenských zdrojov a chránené územia)

Priorita 2.B: Obnoviť a revitalizovať prírodné aj sídelné územie kraja

Prehľad špecifických cieľov v rámci priority:

2.B.1 Vodozádržné opatrenia na adaptáciu na zmenu klímy v sídlach a krajine

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Program Slovensko, Priorita 2P2 Životné prostredie, Opatrenie 2.4.1 Vodozádržné opatrenia na adaptáciu na zmenu klímy v sídlach a krajine a /alebo ochranu pred povodňami**
 - o opatrenia na zadržiavanie zrážkovej vody prostredníctvom zelenej infraštruktúry (vytváranie bioretenčných systémov) alebo technických prvkov (systémy na zadržiavanie a/alebo vsakovanie vody), ako aj ich kombinácie
 - o opatrenia prírodného charakteru s využitím prvkov zelenej infraštruktúry, napr. vytváranie a obnova prírodných vodných nádrží, inundačných území, ako aj podmienok pre meandrovanie, renaturácia upravených úsekov vybraných tokov a bezpečné vybrežovanie tokov, vytváranie remízok, terasovanie svahov za účelom spomalenia odtoku zrážkových vôd

2.B.2 Podpora budovania prvkov zelenej a modrej infraštruktúry v obciach a mestách

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Program Slovensko, Priorita 2P2 Životné prostredie, Opatrenie 2.7.4 Podpora budovania prvkov zelenej a modrej infraštruktúry v obciach a mestách**
 - o obnova, revitalizácia a udržiavanie historických parkov a záhrad
 - o revitalizácia a budovania prvkov zelenej a modrej infraštruktúry na verejných priestranstvách
 - o komplexná revitalizácia verejných priestranstiev, zmena zanedbaných a nevyužívaných území („brownfields“) na nové zelené plochy
 - o vodozádržné opatrenia a využívanie zadržanej vody (s cieľom vylúčenia ich odtoku do verejnej kanalizácie)

2.B.3 Protipovodňová ochrana

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Program Slovensko, Priorita 2P2 Životné prostredie, Opatrenie 2.4.4. Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami viazané na vodný tok**
 - o budovanie komplexného systému protipovodňovej ochrany
 - o realizácia prírode blízky protipovodňových opatrení
 - o zvýšenie bezpečnosti vodných stavieb počas povodňového zaťaženia a ich adaptácia na zmenené klimatické podmienky pomocou ich rekonštrukcie

Priorita 2.C: Zvyšovanie energetickej efektívnosti budov, podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo a udržateľná energetika

Prehľad špecifických cieľov v rámci priority:

2.C.1 Rekonštrukcia a modernizácia budov, podpora opatrení na budovanie nízkouhlíkového hospodárstva

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Program Slovensko, Priorita 2P1 Energetická efektívnosť a dekarbonizácia, 2.1.2. Znižovanie energetickej náročnosti budov**
 - o zvyšovanie energetickej hospodárnosti bytových domov
 - o znižovanie energetickej náročnosti verejných budov
- **Plán obnovy a odolnosti, Komponent 2 Obnova budov:**
 - **Investícia 1: Zlepšenie energetickej hospodárnosti rodinných domov**
 - **Investícia 2: Obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov**
 - o zvyšovanie energetickej hospodárnosti rodinných domov
 - o znižovanie energetickej náročnosti verejných budov

2.C.2 Podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Program Slovensko, Priorita 2P1 Energetická efektívnosť a dekarbonizácia, 2.2.1. Podpora využívania OZE v podnikoch na báze aktívnych odberateľov elektriny, samospotrebiteľov energie z OZE a komunít vyrábajúcich energiu z OZE**
 - o zvyšovanie podielu energie vyrobenej z obnoviteľných zdrojov
- **Program Slovensko, Priorita 2P1 Energetická efektívnosť a dekarbonizácia, 2.2.2. Podpora využívania OZE v systémoch zásobovania energiou, 2.2.3. Podpora využívania OZE v domácnostiach (inovácia projektu "Zelená domácnosti")**

- zvyšovanie podielu energie vyrobenej z obnoviteľných zdrojov
- **Plán obnovy a odolnosti, Komponent 1 Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra; 3.2.1 Investície do výstavby nových zdrojov elektriny z OZE**
 - zvyšovanie podielu energie vyrobenej z obnoviteľných zdrojov
- **Plán obnovy a odolnosti, Komponent 1 Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra; 3.2.2 Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE („repowering“)**
 - zvyšovanie podielu energie vyrobenej z obnoviteľných zdrojov formou obnovy existujúcich OZE

2.C.3 Energeticky efektívne verejné osvetlenie

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Vlastné zdroje**
 - modernizácia a rekonštrukcia sústavy verejného osvetlenia a rozvoja siete nabíjajúcich staníc pre elektromobily, a metropolitnej optickej siete na území hl. mesta SR Bratislavy

2.C.4 Obnova a modernizácia zariadení tepelného hospodárstva.

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Program Slovensko, Priorita 2P1 Energetická efektívnosť a dekarbonizácia, 2.2.2. Podpora využívania OZE v systémoch zásobovania energiou**
 - Modernizovanie zariadení tepelného hospodárstva s cieľom znížiť emisie skleníkových plynov
- **Modernizačný fond**
 - Modernizovanie zariadení tepelného hospodárstva s cieľom znížiť emisie skleníkových plynov

Priorita 2.D: Odstrániť environmentálne záťaž

Prehľad špecifických cieľov v rámci priority:

2.D.1 Odstraňovanie environmentálnych záťaží

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Program Slovensko, Priorita 2P2 Životné prostredie, Opatrenie 2.7.7. Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží**

- Sanácia environmentálnych záťaží a realizácia ich prieskumu a monitorovania

Priorita 2.E: Znížiť množstvo komunálneho odpadu, zvýšiť mieru recyklácie a zhodnocovania odpadu

Prehľad špecifických cieľov v rámci priority:

2.E.1 Podpora modernej infraštruktúry a vybavenia pre odpadové hospodárstvo

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Program Slovensko, Priorita 2P2 Životné prostredie, Opatrenie 2.6.2. Podpora zberu a dobudovania, intenzifikácie a rozšírenia systémov triedeného zberu komunálnych odpadov**
 - budovanie zberných dvorov, zefektívňovanie systémov triedeného zberu odpadov, ako aj rozširovanie systémov triedeného zberu o ďalšie zložky
 - zavádzanie množstvomého zberu (PAYT) ako nástroja na zníženie množstva produkovaného zmesového komunálneho odpadu
- **Program Slovensko, Priorita 2P2 Životné prostredie, Opatrenie 2.6.3. Podpora prípravy odpadov na opätovné použitie, recyklácie odpadov vrátane anaeróbneho a aeróbneho spracovania biologicky rozložiteľných odpadov**
 - budovanie kompostární
 - vybudovanie zariadenia na zhodnocovanie biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu

2.E.2 Podpora obehového hospodárstva a predchádzanie vzniku odpadov

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Program Slovensko, Priorita 2P2 Životné prostredie, Opatrenie 2.6.1. Podpora vybraných aktivít v oblasti predchádzania vzniku odpadov**
 - podpora obalových technológií znižujúcich produkciu obalov
 - predchádzanie vzniku odpadov vo vybraných sektoroch hospodárstva
 - predchádzanie vzniku biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov prostredníctvom nákupu kompostérov pre domácnosti alebo komunity
 - budovanie centier opätovného používania výrobkov, vytváranie platforiem na opätovné použitie výrobkov, zavádzanie a správa lokálnych zálohových systémov a systémov opätovného plnenia

Priorita 2.F: Environmentálne vzdelávanie, výchova a osвета

Prehľad špecifických cieľov v rámci priority:

2.F.1 Budovanie ekocentier a podpora environmentálneho vzdelávania

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- Program Slovensko, Priorita 2P2 Životné prostredie, Opatrenie 2.7.6. Podpora environmentálnych centier za účelom zvyšovania environmentálneho povedomia
 - o budovanie ekocentier a podpora environmentálneho vzdelávania
- **Vlastné zdroje**
 - o podpora environmentálneho vzdelávania

Priorita 2.G: Zlepšiť monitorovanie a plánovanie v oblasti životného prostredie

Prehľad špecifických cieľov v rámci priority:

2.G.1 Zlepšiť monitorovanie a plánovanie v oblasti životného prostredie

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- Program Slovensko, Priorita 2P2 Životné prostredie, Opatrenie 2.7.9. Zlepšovanie systému monitorovania kvality ovzdušia na národnej, lokálnej/regionálnej úrovni, monitorovania vplyvu znečistenia ovzdušia na ekosystémy, riadenia kvality ovzdušia, vrátane vybudovania nového informačného systému o emisiách
 - o aktualizácia a modernizácia monitorovacieho systému kvality ovzdušia
 - o obnova prístrojového vybavenia, zabezpečenie monitorovania na lokálnej/regionálnej úrovni
 - o vytvorenie nového národného emisného informačného systému

Priorita 2.H: Podporiť rozvoj poľnohospodárstva a lokálnych produktov

Prehľad špecifických cieľov v rámci priority:

2.H.1 Obnova a zachovanie tradičných poľnohospodárskych kultúr regiónu a rozvoj vidieka

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Vlastné zdroje**

- podpora materiálno-technického vybavenia a doplnkovej infraštruktúry v poľnohospodárstve
- budovanie a rozširovanie skladových priestorov pre skladovanie poľnohospodárskej produkcie
- podpora menších produkčných plôch
- podpora rodinných fariem a podnikov, osveťa a podpora vzniku odbytových družstiev/priestorov
- podpora krátkych odberateľsko-dodávateľských vzťahov - prepájanie aktivít malých a stredných poľnohospodárov
- podpora chovu hospodárskych zvierat, zavádzanie inovácií a inteligentných riešení v oblasti poľnohospodárskej činnosti
- podpora fungovania a rozvoj miestnych akčných skupín (MAS)
- podpora tradičného a ekologického hospodárenia a zavedenie postupov zvyšujúcich odolnosť lesných porastov, resp. ochranu lesnej pôdy
- obnova a zachovanie vinogradov

3. Moderné školstvo, vzdelávanie a šport a kvalitná veda, výskum a inovácie

Strategický cieľ 3: Zmodernizovať a zvýšiť dostupnosť vzdelávacieho systému, podporiť výskumno-inovačné aktivity reagujúce na potreby spoločnosti, regiónu a Priemyslu 4.0 a zefektívniť podporu športových a voľnočasových aktivít a práce s mládežou

Kľúčový výkonnostný ukazovateľ: **zvýšenie inovačnej výkonnosti kraja**

Priorita 3.A: Zvýšiť uplatniteľnosť a vedomostnú úroveň žiakov a študentov a zvýšiť kapacity a zmodernizovať školskú infraštruktúru (v súlade s konceptom budovania SMART škôl na území BSK, t. j. s ohľadom na adaptáciu na zmenu klímy, digitalizáciu, koncept otvorenej a inkluzívnej školy a komplexný rozvoj územia)

Prehľad špecifických cieľov v rámci priority:

3.A.1 Zvyšovanie kvality a dostupnosti predprimárneho vzdelávania

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Program Slovensko, Priorita 4P2 Kvalitné a inkluzívne vzdelávanie, Opatrenie ESO4.5.**
 - o rozvoj profesijných kompetencií PZ/OZ vrátane vedúcich zamestnancov škôl a školských zariadení
 - o rozvoj komplexných zručností a gramotností
 - o vytváranie možností pre zvyšovanie kvalifikácie a ďalšieho vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov
 - o podpora novej kultúry na školách, postavenej na inklúzii a wellbeingu všetkých aktérov vzdelávania
 - o podpora vzniku partnerstiev aktérov vo vzdelávaní na miestnej, regionálnej, národnej úrovni
- **Program Slovensko, Priorita 4P2 Kvalitné a inkluzívne vzdelávanie, Opatrenie ESO4.6.**
 - o pôsobenie podporných tímov v školách a školských zariadeniach
 - o podpora profesijného rozvoja PZ/OZ v oblasti inklúzie
 - o podpora programov ranej starostlivosti pre deti v ranom veku
 - o podpora účasti detí na vzdelávaní a to najmä detí od troch rokov
 - o podpora desegregácie výchovy a vzdelávania
 - o zabezpečenie asistentov a iného podporného personálu pre vzdelávací proces

- **Program Slovensko, Priorita 4P2 Kvalitné a inkluzívne vzdelávanie, Opatrenie RSO4.2**
 - o budovanie novej a modernizácia zastaranej infraštruktúry školských zariadení MŠ (najmä jedálne, kuchyne a areály)
 - o materiálne vybavenie a technické zabezpečenie škôl a školských zariadení
 - o budovanie/modernizácia učební vrátane vonkajších
 - o modernizácia priestorov pre inkluzívne vzdelávanie (triedy, učebne, spoločné priestory)
 - o debarierizácia škôl a školských zariadení
 - o podpora desegregácie výchovy a vzdelávania
 - o výstavba a rekonštrukcia školských športovísk
- **Plán obnovy a odolnosti, Komponent 6, Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch, Investícia 1: Debarierizácia školských budov na všetkých úrovniach vzdelávacieho systému**
 - o budovanie nových a rozširovanie a modernizácia existujúcich kapacít MŠ
- **Vlastné zdroje**
 - o spolupráca medzi materskými školami v regióne a SOŠ a fakultami VŠ pripravujúcimi učiteľov
 - o aktívna náborová politika
 - o zvyšovanie atraktivity učiteľského povolania,

3.A.2 Zvyšovanie kvality a dostupnosti výchovy a vzdelávania na základných školách

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Program Slovensko, Priorita 4P2 Kvalitné a inkluzívne vzdelávanie, Opatrenie ESO4.5.**
 - o rozvoj profesijných kompetencií PZ/OZ vrátane vedúcich zamestnancov škôl a školských zariadení
 - o podpora špecialistov na pohybové a športové aktivity žiakov
 - o podpora pedagogických lídrov v regionálnych centrách podpory pre učiteľov
 - o rozvoj komplexných zručností a gramotností
 - o meranie a monitorovanie spôsobilostí, zručností a gramotností žiakov a poskytovanie spätnej väzby školám
 - o rozvoj výchovného poradenstva a prevencie a kariérového poradenstva
 - o posilnenie odolnosti vzdelávacieho systému a jeho aktérov voči krízam
 - o podpora novej kultúry na školách, postavenej na inklúzii a wellbeingu všetkých aktérov vzdelávania
 - o podpora vzniku partnerstiev aktérov vo vzdelávaní na miestnej, regionálnej, národnej úrovni
 - o vzdelávacie aktivity zamerané na transverzálne a mäkké zručnosti
 - o vytváranie možností pre zvyšovanie kvalifikácie a ďalšieho vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov
- **Program Slovensko, Priorita 4P2 Kvalitné a inkluzívne vzdelávanie, Opatrenie ESO4.6**

- pôsobenie podporných tímov v školách a školských zariadeniach
- podpora profesijného rozvoja PZ/OZ v oblasti inklúzie
- podpora dostupných voľnočasových a záujmových aktivít a celodenného výchovného systému
- podpora prístupu ohrozených skupín k vzdelávaniu
- podpora desegregácie výchovy a vzdelávania
- prevencia a riešenie prejavov sociálno-patologických javov vo vzdelávaní
- zabezpečenie asistentov a iného podporného personálu pre vzdelávací proces
- **Program Slovensko, Priorita 4P2 Kvalitné a inkluzívne vzdelávanie, Opatrenie RSO4.2**
 - podpora desegregácie výchovy a vzdelávania (rozhodnúť či školstvo alebo SOC)
 - debarierizácia škôl a školských zariadení
 - materiálne vybavenie a technické zabezpečenie škôl a školských zariadení
 - budovanie/modernizácia učební vrátane vonkajších
 - podpora kvality a dostupnosti poskytovanej starostlivosti v systéme poradenstva a prevencie
 - výstavba a rekonštrukcia školských športovísk
 - budovanie novej a modernizácia zastaranej infraštruktúry školských zariadení ZŠ (najmä jedálne, kuchyne, telocvične, ŠKD a areály)
 - modernizácia priestorov pre inkluzívne vzdelávanie (triedy, učebne, spoločné priestory)
- **Plán obnovy a odolnosti, Komponent 7 Investícia 1: Digitálna infraštruktúra v školách**
 - budovanie digitálnej infraštruktúry na školách
- **Plán obnovy a odolnosti, Komponent 7 Investícia 2: Dobudovanie školskej infraštruktúry**
 - budovanie nových a rozširovanie a modernizácia existujúcich kapacít ZŠ
 - podpora zručností pedagogických a odborných zamestnancov
- **Vlastné zdroje**
 - spolupráca medzi školami v regióne a fakultami pripravujúcimi učiteľov
 - aktívna náborová politika
 - regionálna koordinácia exkurzií a workshop pre žiakov základných škôl u zamestnávateľov

3.A.3 Zvyšovanie kvality výchovy a vzdelávania na stredných školách

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Program Slovensko, Priorita 1P1 Veda, výskum a inovácie, Opatrenie 1.4.1. Zručnosti pre posilnenie konkurencieschopnosti a hospodárskeho rastu a budovanie kapacít pre SK RIS3**
 - podpora realizácie praktického vyučovania žiakov v doménach RIS3 (napr. duálne vzdelávanie, praktické vyučovanie na pracovisku zamestnávateľa)

- podpora tvorby a/alebo inovácia a zavádzanie študijných a učebných odborov odborného vzdelávania a prípravy na základe potrieb domén RIS3 (napr. tvorba/rozvoj ponuky vzdelávania, zavádzanie inovatívnych metód vzdelávania, podpora infraštruktúry a vybavenia pre praktickú výuku v prepojení na špecifické / pokročilé zručnosti zapájanie expertov z praxe do vzdelávania, praktické vzdelávanie, propagácia, spolupráca s podnikmi a i.)
- budovanie integrovaných špecializovaných vzdelávacích centier - "kampusov"
- optimalizácia a modernizácia štruktúry študijných odborov
- podpora zavádzania študijných a učebných odborov zameraných na odvetvia RIS3, príp. iné odvetvia žiadané na regionálnom trhu práce
- **Program Slovensko, Priorita 1P1 Veda, výskum a inovácie, Opatrenie 1.4.2. Digitálne zručnosti prispôbené doménam RIS3 a potrebám priemyselnej a zelenej transformácie**
 - podpora aktivít, programov a pilotných projektov vzdelávania v oblasti zelenej transformácie, v prepojení na požiadavky digitálnej transformácie vrátane podpory rozvoja zručností a využívanie tzv. dôveryhodných inteligentných technológií a práce s údajmi striktne pre domény RIS3
- **Program Slovensko, Priorita 4P2 Kvalitné a inkluzívne vzdelávanie, Opatrenie ESO4.5.**
 - rozvoj profesijných kompetencií PZ/OZ, vrátane vedúcich zamestnancov škôl a školských zariadení
 - rozvoj zručností budúcich PZ/OZ a ich prepájanie s praxou
 - podpora pedagogických lídrov v regionálnych centrách podpory pre učiteľov
 - podpora systémov kvality počiatočného OVP a pokračujúceho OVP
 - podpora profesijného rozvoja PZ a OZ pôsobiacich v systéme OVP vrátane majstrov
 - podpora realizácie praktického vyučovania žiakov mimo domén SK RIS3 2021+ (napr. duálne vzdelávanie, praktické vyučovanie na pracovisku zamestnávateľa)
 - posilnenie odolnosti vzdelávacieho systému a jeho aktérov voči krízam
 - rozvoj výchovného poradenstva a prevencie a kariérového poradenstva
 - podpora novej kultúry na školách, postavenej na inklúzii a wellbeingu všetkých aktérov vzdelávania
 - podpora vzniku partnerstiev aktérov vo vzdelávaní na miestnej, regionálnej, národnej a medzinárodnej úrovni
 - vytváranie možností pre zvyšovanie kvalifikácie a ďalšieho vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov
 - vzdelávacie aktivity zamerané na transversálne a mäkké zručnosti
- **Program Slovensko, Priorita 4P2 Kvalitné a inkluzívne vzdelávanie, Opatrenie ESO4.6.**
 - pôsobenie podporných tímov v školách a školských zariadeniach
 - podpora profesijného rozvoja PZ/OZ v oblasti inklúzie
 - podpora prístupu ohrozených skupín k vzdelávaniu

- podpora desegregácie výchovy a vzdelávania
- prevencia a riešenie prejavov sociálno-patologických javov vo vzdelávaní
- zabezpečenie asistentov a iného podporného personálu pre vzdelávací proces
- **Program Slovensko, Priorita 4P2 Kvalitné a inkluzívne vzdelávanie, Opatrenie RSO4.2.**
 - modernizácia stredných škôl a súvisiacej infraštruktúry (najmä odborné učebne a ich vybavenie, telocvične, jedálne, internáty)
 - podpora desegregácie výchovy a vzdelávania
 - debarierizácia škôl a školských zariadení
 - materiálne vybavenie a technické zabezpečenie škôl a školských zariadení
 - budovanie/modernizácia učební vrátane vonkajších
 - podpora kvality a dostupnosti poskytovanej starostlivosti v systéme poradenstva a prevencie
 - výstavba a rekonštrukcia školských športovísk
 - podpora a budovanie centier odborného vzdelávania a prípravy (COVP)
 - podpora duálneho vzdelávania
 - podpora užšej spolupráce SŠ so zamestnávateľmi
- **Program Slovensko, Priorita 4P3 Zručnosti pre lepšiu adaptabilitu a inklúziu, Opatrenie RSO4.2.**
 - modernizácia infraštruktúry (nová, úprava existujúcej) a skvalitnenie materiálno-technického a technologického vybavenia nadpodnikových vzdelávacích centier a centier excelentnosti OVP
- **Program Slovensko, Priorita 4P3 Zručnosti pre lepšiu adaptabilitu a inklúziu, Opatrenie ESO4.7.**
 - rozvoj nadpodnikových vzdelávacích centier a centier excelentnosti OVP (CEOVP)
 - podpora neformálneho vzdelávania zameraného na profesie, ktoré sú žiadané na trhu práce
 - rozvoj základných zručností (ZZ)
 - rozvoj občianskeho vzdelávania (OV) dospelých
- **Plán obnovy a odolnosti, Komponent 7 Investícia 1: Digitálna infraštruktúra v školách**
 - budovanie digitálnej infraštruktúry na školách
- **Plán obnovy a odolnosti, Komponent 7 Investícia 2: Dobudovanie školskej infraštruktúry**
 - modernizácia priestorov pre inkluzívne vzdelávanie (triedy, učebne, spoločné priestory)
 - debarierizácia školských budov
 - podpora zručností pedagogických a odborných zamestnancov
- **Vlastné zdroje**
 - spolupráca medzi fakultami pripravujúcimi učiteľov a školami v regióne
 - aktívna náborová politika
 - podpora projektov realizovaných študentmi SŠ

- vytvorenie platformy na pravidelnú výmenu informácií o potrebe zručností a vzdelávania
- propagačné aktivity na podporu stredoškolského vzdelávania
- regionálna koordinácia exkurzií a workshop pre žiakov stredných škôl u zamestnávateľov

Priorita 3.B: Zlepšiť inovačnú úroveň regiónu a vytvoriť lepšie podmienky pre uplatnenie absolventov VŠ

Prehľad špecifických cieľov v rámci priority:

3.B.1 Modernizácia a propagácia vysokého školstva a výskumu

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Program Slovensko Priorita 1P1 Veda, výskum a inovácie, Opatrenie 1.1.2 Podpora ľudských zdrojov v oblasti, výskumu, vývoja a inovácií**
 - granty pre doktorandov, začínajúcich výskumníkov a vedeckých pracovníkov po ukončení PhD. orientované na etablovanie vedeckej kariéry a rozvinutie spolupráce so zahraničím a/alebo s podnikateľským sektorom
 - podpora návratu slovenských výskumníkov pôsobiacich v zahraničí a etablovanie výskumníkov z EÚ a tretích krajín
 - podpora ľudských zdrojov v oblasti VVaI v podnikoch, vrátane podpory stážových, výmenných a vzdelávacích programov
- **Program Slovensko, Priorita 1P1 Veda, výskum a inovácie, Opatrenie 1.1.4 Podpora optimalizácie rozvoja a modernizácie výskumnej infraštruktúry**
 - dlhodobý prístup k elektronickým informačným zdrojom, vedeckým publikáciám a ekosystému informačných systémov pre výskumníkov a inštitúcie VaV v SR, ktorý je určený na získavanie, spracovávanie, uchovávanie a sprístupňovanie výskumných dát a publikácií
 - modernizácia (upgrade) a zabezpečenie prevádzky hardvérovej a softvérovej IKT infraštruktúry pre VaV a prepájanie výskumných dátových centier
 - prevádzka a ďalší rozvoj celonárodnej infraštruktúry pre transfer technológií
 - rozvoj popularizácie vedy a techniky a prezentácie úspešných výsledkov VaV
 - podpora zapájania sa do iniciatívy EOSC a iných medzinárodných vedeckých infraštruktúr
 - dobudovanie, modernizácia a optimalizácia infraštruktúry VaV pre spoluprácu v rámci napr. ESFRI

- dobudovanie výskumných infraštruktúr pre riešenie celospoločenských výziev a mimoriadnych situácií
- podpora priemyselnej základne SR v súlade s RIS3 a to prepájaním výskumných inštitúcií a priemyslu
- nové prístrojové a materiálno-technologické vybavenie
- **Program Slovensko, Priorita 4P2 Kvalitné a inkluzívne vzdelávanie, Opatrenie ESO4.5.**
 - rozvoj komplexných zručností a gramotností
 - podpora národného centra pre digitálne technológie vo vzdelávaní
 - podpora novej kultúry na školách, postavenej na inklúzii a wellbeingu všetkých aktérov vzdelávania
 - posilnenie odolnosti vzdelávacieho systému a jeho aktérov voči krízam
- **Program Slovensko, Priorita 4P2 Kvalitné a inkluzívne vzdelávanie, Opatrenie ESO4.6.**
 - poskytovanie komplexnejších poradenských a pomocných služieb na vysokých školách
 - prevencia a riešenie prejavov sociálno-patologických javov vo vzdelávaní
- **Plán obnovy a odolnosti, Komponent 8 Investícia 1: : Investičná podpora pri strategickom rozvoji vysokých škôl**
 - strategický rozvoj vysokých škôl prostredníctvom investičnej podpory a komplexnej modernizácie infraštruktúry
 - modernizácia a výstavba priestorov pre koncentráciu excelentného výskumu a doktorandského štúdia
 - vrátane zahraničných výskumníkov
 - nové alebo modernizované priestory pre praktickú výučbu pre profesijné bakalárske študijné programy
 - modernizácia a výstavba internátov
- **Plán obnovy a odolnosti, Komponent 9 Investícia 3: Excelentná veda Investícia**
 - podpora excelentnej vedy
- **Plán obnovy a odolnosti, Komponent 9 Investícia 4: Výskum a inovácie pre dekarbonizáciu ekonomiky Investícia**
 - podpora výskumu a inovácií pre dekarbonizáciu ekonomiky
- **Plán obnovy a odolnosti, Komponent 9 Investícia 5 Výskum a inovácie pre digitalizáciu ekonomiky**
 - podpora výskumu a inovácií pre digitalizáciu ekonomiky
- **Plán obnovy a odolnosti, Komponent 10 Investícia 1: Podporné nástroje a asistancia pre navrátilcov a vysokokvalifikovaných zamestnancov z tretích krajín a ich rodinných príslušníkov a zahraničných vysokoškolských študentov študujúcich na Slovensku**
 - podporné nástroje a asistancia pre navrátilcov, vysokokvalifikovaných zamestnancov z tretích krajín a ich rodinných príslušníkov a zahraničných vysokoškolských študentov študujúcich na Slovensku

- **Plán obnovy a odolnosti, Komponent 10 Investícia 2: Posilnenie vzťahov s diaspórou, podpora občianskych iniciatív**
 - o posilnenie vzťahov s diaspórou
 - o podpora občianskych iniciatív
- **Plán obnovy a odolnosti, Komponent 10 Investícia 3 Štipendiá pre najlepších domácich a zahraničných študentov a odmena pre vysoké školy, ktoré ich získajú**
 - o štipendiá pre talentovaných domácich a zahraničných študentov
- **Plán obnovy a odolnosti, Komponent 10 Investícia 4: Podpora internacionalizácie v akademickom prostredí**
 - o podpora internacionalizácie v akademickom prostredí
- **Vlastné zdroje**
 - o riešenie aktuálnych problémov a výziev samosprávy (mesto, kraj) v spolupráci so študentami
 - o podpora a rozvoj materských škôl pre zamestnancov vysokých škôl („univerzitné škôlky“)

3.B.2 Podpora transferu technológií a sieťovania medzi univerzitami, vedeckými ústavmi a inovatívnymi podnikmi

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Program Slovensko, Priorita 1P1 Veda, výskum a inovácie, Opatrenie 1.1.1 Podpora medzisektorovej spolupráce v oblasti výskumu, vývoja a inovácií a zvyšovanie výskumných a inovačných kapacít v podnikoch**
 - o stimulácia podnikateľského prostredia na aplikáciu riešení a technológií priemyslu 4.0 a na investície zamerané na zvýšenie konkurencieschopnosti a inovačnej výkonnosti podnikov
 - o realizácia VVal aktivít v podnikoch v každom stupni inovačného reťazca, zavedenie dosiahnutej inovácie do produkčného procesu, ako aj na podporu ochrany práv duševného vlastníctva, vrátane nefinančnej a vouchrovej podpory
 - o dlhodobý strategický výskum a priemyselný výskum prostredníctvom partnerstiev
- **Program Slovensko, Priorita 1P1 Veda, výskum a inovácie, Opatrenie 1.1.3 Podpora medzinárodnej spolupráce v oblasti výskumu, vývoja a inovácií**
 - o podpora zapojenia slovenských subjektov do projektov programu Horizon Europe
 - o podpora prípravy projektov a komplementárneho financovania úspešných projektov HE s účasťou slovenských subjektov
 - o podpora zapojenia SR do európskych a medzinárodných programov a ďalších iniciatív v oblasti VVal - Vesmírny program EÚ 2021 – 2027, Invest EU, Chips Act, Digital Europe, Erasmus+, EUSR

- vytvorenie cielených finančných opatrení pre zvýšenie internacionalizácie VVal prostredníctvom kontinuálnej finančnej podpory pre účely nadväzovania medzinárodnej spolupráce (napr. účasti na medzinárodných podujatiach)
- sieťovanie výskumných infraštruktúr za účelom spolupráce so zahraničím s cieľom vytvárania medzinárodných hubov
- podpora účasti subjektov v ERA, vrátane ESFRI a iných európskych a medzinárodných infraštruktúrach
- podpora ekvivalentných výziev k Val misiám programu HE, zvýšenie účasti v schémach ERC, MSCA
- podpora účasti výskumných inštitúcií, vysokých škôl, ako aj súkromnej sféry v európskych vesmírnych projektoch v rámci výziev a aktivít Vesmírneho programu EÚ
- **Program Slovensko, Priorita 4P2 Kvalitné a inkluzívne vzdelávanie, Opatrenie ESO4.5.**
 - podpora vzniku partnerstiev aktérov vo vzdelávaní na miestnej, regionálnej, národnej a medzinárodnej úrovni
- **Plán obnovy a odolnosti, Komponent 9 Investícia 1: Podpora medzinárodnej spolupráce a zapájania sa do projektov Horizont Európa a Európsky inovačný a technologický inštitút (EIT – European Institute of Innovation and Technology)**
 - podpora medzinárodnej spolupráce a zapájania sa do projektov Horizont Európa a EIT
- **Plán obnovy a odolnosti, Komponent 9 Investícia 2: Podpora spolupráce firiem, akademického sektora a organizácií výskumu a vývoja**
 - podpora spolupráce firiem, akademického sektora a organizácií výskumu a vývoja
- **Vlastné zdroje**
 - riešenie aktuálnych problémov a výziev samosprávy (mesto, kraj) v spolupráci so študentami
 - prepojenie fakúlt pripravujúcich budúcich učiteľov s regionálnym školstvom najmä pri realizácii praxí

3.B.3 Integrovaný projektový balíček - Podpora mikropodnikov, malých a stredných podnikateľov
--

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Program Slovensko, Priorita 1P1 Veda, výskum a inovácie, Opatrenie 1.3.1. Podpora malého a stredného podnikania**
 - podpora zavádzania inovácií (produktových aj procesných)
 - prechod na zelené a obehové hospodárstvo
 - rozvoj inovatívnych start-upov
 - zmiernovanie vplyvov neočakávaných krízových udalostí na MSP

- podpora zeleného podnikania, zvyšovania environmentálnej výkonnosti podnikov a prechodu na obehové hospodárstvo, napr. prostredníctvom efektívnejšieho využívania zdrojov
- podpora rodinného podnikania a alternatívnych foriem podnikania (napr. zdieľaná ekonomika, strieborná ekonomika a.i.)
- podpora hodnotenia kvality podnikateľského prostredia a vplyvov regulácií na MSP
- **Program Slovensko, Priorita 1P1 Veda, výskum a inovácie, Opatrenie 1.3.2. Internacionalizácia malého a stredného podnikania**
 - podpora účasti na prezentačných podujatiach (veľtrhy a výstavy), obchodných misiách, podnikateľských misiách, podujatiach a konferenciách
 - zlepšenie prístupu k špecializovanému skupinovému a individuálnemu odbornému poradenstvu s cieľom podporiť prienik na zahraničné trhy, spoluprácu podnikov a rozvoj dodávateľských reťazcov
- **Program Slovensko, Priorita 1P1 Veda, výskum a inovácie, Opatrenie 1.3.3. Podpora sieťovania podnikateľských subjektov**
 - podpora klastrových organizácií a platforiem podporujúcich konkurencieschopnosť, vrátane ich zapájania do riešenia inovačných úloh, medzinárodných sietí, partnerstiev a projektov
 - podpora sieťovania MSP s veľkými podnikmi
 - podpora mikro, malých a stredných podnikov; klastrových organizácií; fyzických osôb (záujemcov o podnikanie); inštitúcií a organizácií podporujúcich rozvoj malého a stredného podnikania
- **Vlastné zdroje**
 - vytvorenie mikropôžičkového centra
 - revitalizácia nevyužívaných objektov na nový účel pre podnikateľov, vznik „co-workingových“ priestorov
 - vytváranie a podpora dodávateľsko-odberateľských vzťahov v rámci mikroregiónov, propagácia

Priorita 3.C: Zlepšiť zdravý životný štýl obyvateľov (prostredníctvom podpory športových, pohybových a záujmových aktivít)

Prehľad špecifických cieľov v rámci priority:

3.C.1 Podpora športových aktivít

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Program Slovensko, Priorita 4P2 Kvalitné a inkluzívne vzdelávanie, Opatrenie RSO4.2.**
 - o výstavba a rekonštrukcia školských športovísk
- **Vlastné zdroje**
 - o rekonštrukcia a výstavba ihrísk, viacúčelových športových areálov a športových a telovýchovných objektov
 - o rekonštrukcia a tvorba športovo oddychových zón
 - o revitalizácia regionálnej športovej infraštruktúry
 - o propagácia zdravého životného štýlu
 - o komunikačná platforma medzi aktérmi v športe
 - o podpora talentovanej mládeže
 - o podpora športových klubov združujúcich profesionálnych aj amatérskych športovcov
 - o podpora športových podujatí všetkých úrovní od lokálnych po medzinárodné
 - o podpora spoločných športovo-kultúrnych podujatí (zreteľ na viacdňové podujatia spojené s prezentáciou kraja)

3.C.2 Podpora voľnočasových, záujmových aktivít a práca s mládežou

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Program Slovensko, Priorita 4P2 Kvalitné a inkluzívne vzdelávanie, Opatrenie RSO4.2.**
 - o výstavba a rekonštrukcia školských športovísk
 - o materiálne vybavenie a technické zabezpečenie škôl a školských zariadení
 - o debarierizácia škôl a školských zariadení
 - o budovanie/modernizácia učební vrátane vonkajších
 - o rozširovanie využívania škôl a školských zariadení pre záujmovú činnosť a voľný čas a mládeže mimo vyučovacieho procesu (rekonštrukcia a modernizácia priestorov vrátane nevyhnutného materiálovo technického zabezpečenia)

- **Program Slovensko, Priorita 4P2 Kvalitné a inkluzívne vzdelávanie, Opatrenie ESO4.5**
 - o rozvoj komplexných zručností a gramotností
- **Program Slovensko, Priorita 4P2 Kvalitné a inkluzívne vzdelávanie, Opatrenie ESO4.6.**
 - o podpora dostupných voľnočasových a záujmových aktivít a celodenného výchovného systému
- **Vlastné zdroje**
 - o rekonštrukcia a výstavba ihrísk, viacúčelových športových areálov a športových a telovýchovných objektov
 - o rekonštrukcia a tvorba športovo oddychových zón
 - o revitalizácia regionálnej športovej infraštruktúry
 - o propagácia zdravého životného štýlu; rozširovanie využívania zariadení organizácií, ktoré sa venujú mládeži a dobrovoľníctvu (rekonštrukcia a modernizácia priestorov vrátane nevyhnutného materiálovo technického zabezpečenia)
 - o podpora mobility mládeže a rozvoj spolupráce škôl (vrátane medzinárodnej)
 - o výmenné programy zamerané na prácu s mládežou (vrátane medzinárodných), vzdelávanie v oblasti zdravia
 - o podpora voľnočasových aktivít a záujmových činností mládeže (ZUŠ a CVČ a iné inštitúcie)
 - o podpora činnosti subjektov zameraných na mládež v regióne,
 - o podpora záujmovo – prospešných programov pre rôzne vekové skupiny (ZUŠ a CVČ a iné inštitúcie)
 - o realizácia programov pre mladých ľudí pri príprave na ich spoločenský i pracovný život
 - o revitalizácia sídliskových športovísk a plôch určených na rekreačný šport

4. Udržateľný turizmus a rozmanitá kultúra

Strategický cieľ 4: Zvýšiť rozmanitosť a kvalitu kultúry a podporiť udržateľnosť turizmu

Kľúčový výkonnostný ukazovateľ: **zvýšenie počtu návštevníkov a prenocovaní v kultúrnych a turistických zariadeniach**

Priorita 4.A: Podporiť rozvoj vodnej turistiky a rekreácie

Prehľad špecifických cieľov v rámci priority:

4.A.1 Skvalitňovanie infraštruktúry pre motorové plavidlá

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Vlastné zdroje**
 - o posilnenie výletnej lodnej dopravy (výletné lode, malé motorové plavidlá a pod.
 - o budovanie a modernizácia prístavísk, modernizácia súvisiacej infraštruktúry (vrátane parkovísk pre autobusy a karavany)
 - o zabezpečiť možnosť tankovania pre malé motorové plavidlá s prihliadnutím na potreby turizmu

4.A.2 Skvalitňovanie infraštruktúry pre nemotorové plavidlá

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Interreg SK-AT; PO3 Sociálnejšie pohraničie, Cieľ 3.3 Posilnenie úlohy kultúry a udržateľného cestovného ruchu v oblasti hospodárskeho rozvoja, sociálneho začlenenia a sociálnej inovácie**
 - o budovanie a modernizácia prístavísk a súvisiacej infraštruktúry, nástupných a výstupných rámp a splavných hatí pre nemotorové plavidlá
 - o podpora budovania kempov a táborísk
 - o úprava brehov a zlepšovanie prístupu k vode
 - o budovanie a modernizácia sociálnych zariadení, mobiliáru a ďalšej doplnkovej infraštruktúry
- **Interreg SK-HU; PO2 Sociálne spolupráce, SO2.4 Posilnenie úlohy kultúry a udržateľného cestovného ruchu v hospodárskom rozvoji**
 - o budovanie a modernizácia prístavísk a súvisiacej infraštruktúry, nástupných a výstupných rámp a splavných hatí pre nemotorové plavidlá
 - o podpora budovania kempov a táborísk
 - o úprava brehov a zlepšovanie prístupu k vode

- budovanie a modernizácia sociálnych zariadení, mobiliáru a ďalšej doplnkovej infraštruktúry
- **Vlastné zdroje**
 - budovanie a modernizácia prístavísk a súvisiacej infraštruktúry, nástupných a výstupných rámp a splavných hatí pre nemotorové plavidlá
 - podpora budovania kempov a táborísk
 - úprava brehov a zlepšovanie prístupu k vode
 - budovanie a modernizácia sociálnych zariadení, mobiliáru a ďalšej doplnkovej infraštruktúry

4.A.3 Rekreačia a športové vyžitie na vode, kúpeľný a wellness turizmus
--

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Interreg SK-AT; PO3 Sociálnejšie pohraničie, Cieľ 3.3 Posilnenie úlohy kultúry a udržateľného cestovného ruchu v oblasti hospodárskeho rozvoja, sociálneho začlenenia a sociálnej inovácie**
 - udržiavanie ramien pre možnosť rekreácie
 - budovanie sociálnych zariadení, mobiliáru a ďalšej doplnkovej športovo-rekreačnej infraštruktúry v blízkosti vodných plôch
 - budovanie parkovísk a odstavných miest pre karavany
- **Interreg SK-HU; PO2 Sociálne spolupráce , SO2.4 Posilnenie úlohy kultúry a udržateľného cestovného ruchu v hospodárskom rozvoji**
 - udržiavanie ramien pre možnosť rekreácie
 - budovanie sociálnych zariadení, mobiliáru a ďalšej doplnkovej športovo-rekreačnej infraštruktúry v blízkosti vodných plôch
 - budovanie parkovísk a odstavných miest pre karavany
- **Vlastné zdroje**
 - podpora fungovania vodáckych klubov
 - udržiavanie ramien pre možnosť rekreácie
 - budovanie sociálnych zariadení, mobiliáru a ďalšej doplnkovej športovo-rekreačnej infraštruktúry v blízkosti vodných plôch
 - podpora zdravotného turizmu
 - úpravy brehov a dna riek, štrkovísk, jazier a pod.
 - rozvoj akvaparkov, kúpalísk, rekreačných wellness zariadení a kúpeľov

Priorita 4.B: Podporiť rozvoj udržateľného turizmu v prírode

Prehľad špecifických cieľov v rámci priority:

4.B.1 Rozvoj ekoturizmu a geoturizmu

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Program Slovensko, Priorita 5 Moderné regióny, Opatrenie 5.1.5. Investície do kultúrneho dedičstva, miestnej a regionálnej kultúry, manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch**
 - o obnova a budovanie zázemia pre udržateľný rozvoj prírodných lokalít
- **Interreg SK-AT; PO3 Sociálnejšie pohraničie, Cieľ 3.3 Posilnenie úlohy kultúry a udržateľného cestovného ruchu v oblasti hospodárskeho rozvoja, sociálneho začlenenia a sociálnej inovácie**
 - o budovanie a revitalizácia doplnkovej turistickej infraštruktúry a produktov spojených so zážitkovými aktivitami v prírode
 - o rozvoj a podpora ekoturizmu (budovanie ekocentier),
 - o rozvoj geoturizmu a banského turizmu (Geopark Malé Karpaty, Malokarpatská banská cesta), rozvoj pamiatok spojených s historickou komunitou huncokárov na území Malých Karpát
- **Interreg SK-HU; PO2 Sociálne spolupráce, SO2.4 Posilnenie úlohy kultúry a udržateľného cestovného ruchu v hospodárskom rozvoji**
 - o budovanie a revitalizácia doplnkovej turistickej infraštruktúry a produktov spojených so zážitkovými aktivitami v prírode
 - o rozvoj a podpora ekoturizmu (budovanie ekocentier)
- **Vlastné zdroje**
 - o budovanie a revitalizácia turistických chodníkov a trás
 - o budovanie a revitalizácia doplnkovej turistickej infraštruktúry a produktov spojených so zážitkovými aktivitami v prírode
 - o rozvoj geoturizmu a banského turizmu (Geopark Malé Karpaty, Malokarpatská banská cesta), rozvoj pamiatok spojených s historickou komunitou huncokárov na území Malých Karpát

4.B.2 Rozvoj vidieckeho turizmu a agroturizmu

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Program Slovensko, Priorita 5P1 Moderné regióny, Opatrenie 5.1.5. Investície do kultúrneho dedičstva, miestnej a regionálnej kultúry, manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch**

- rozvoj kultúry vidieckych oblastí cez moderné typy múzeí – múzeá v prírode, in situ múzeá, tematické múzea
- **Interreg SK-AT; PO3 Sociálnejšie pohraničie, Cieľ 3.3 Posilnenie úlohy kultúry a udržateľného cestovného ruchu v oblasti hospodárskeho rozvoja, sociálneho začlenenia a sociálnej inovácie**
 - rozvoj a skvalitňovanie agroturistických zariadení a ich doplnkovej infraštruktúry
 - podpora a rozvoj gastronomického turizmu, vinárskeho a vinohradníckeho turizmu
- **Interreg SK-HU; PO2 Sociálne spolupráce, SO2.4 Posilnenie úlohy kultúry a udržateľného cestovného ruchu v hospodárskom rozvoji**
 - rozvoj a skvalitňovanie agroturistických zariadení a ich doplnkovej infraštruktúry
 - podpora a rozvoj gastronomického turizmu, vinárskeho a vinohradníckeho turizmu
- **Vlastné zdroje**
 - rozvoj a skvalitňovanie agroturistických zariadení a ich doplnkovej infraštruktúry
 - rozvoj špecifických služieb v sektore turizmu na vidieku a agroturizmu (jazda na koňoch, účasť na poľnohospodárskych prácach, rybolov a pod.)
 - podpora a rozvoj gastronomického turizmu, vinárskeho a vinohradníckeho turizmu
 - rozvoj a skvalitňovanie podujatí naviazaných na turizmus na vidieku (vinobrania, deň otvorených búd na Vínnej ceste Záhorie, folklórne slávnosti, remeselné trhy a pod.)
 - podpora lokálnych remeselných výrobcov

Priorita 4.C: Modernizovať turistickú ponuku so zameraním na udržateľný turizmus

Prehľad špecifických cieľov v rámci priority:

4.C.1 Zlepšovanie manažmentu, propagácie a služieb udržateľného turizmu, rozvoj doplnkovej infraštruktúry

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Program Slovensko, Priorita 5P1 Moderné regióny, Opatrenie 5.1.5. Investície do kultúrneho dedičstva, miestnej a regionálnej kultúry,**

manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch

- kvalitnejšie poskytovanie informácií o jednotlivých turistických atrakciách prostredníctvom podpory digitalizácie, interaktivity a využívania nových médií
- zvýšenie interaktivity a digitalizácia expozícií kultúrnych a prírodných aktív cestovného ruchu
- **Interreg SK-AT; PO3 Sociálnejšie pohraničie, Cieľ 3.3 Posilnenie úlohy kultúry a udržateľného cestovného ruchu v oblasti hospodárskeho rozvoja, sociálneho začlenenia a sociálnej inovácie**
 - spoločná cezhraničná propagácia produktov turizmu
 - dobudovanie doplnkovej turistickej a cyklistickej infraštruktúry pri významných atrakciách turizmu
 - zefektívnenie cezhraničného destinačného manažmentu
- **Interreg SK-HU; PO2 Sociálne spolupráce , SO2.4 Posilnenie úlohy kultúry a udržateľného cestovného ruchu v hospodárskom rozvoji**
 - spoločná cezhraničná propagácia produktov turizmu
 - dobudovanie doplnkovej turistickej a cyklistickej infraštruktúry pri významných atrakciách turizmu
- **Vlastné zdroje**
 - zefektívnenie destinačného manažmentu v BSK
 - podpora tvorby unikátnych regionálnych produktov a ich marketingu
 - spoločná cezhraničná propagácia produktov turizmu
 - skvalitňovanie služieb turizmu
 - dobudovanie doplnkovej turistickej a cyklistickej infraštruktúry pri významných atrakciách turizmu
 - rozvoj unikátnej turistickej architektúry
 - podpora spoločných kultúrno-športových produktov, produkty mestského turizmu - City Break
 - podpora inovácií a „smart“ riešení pri tvorbe a modernizácii produktov turizmu
 - zvyšovanie kvalifikácie pracovníkov v oblasti turizmu

4.C.2 Podpora udržateľnej mobility v nadväznosti na rozvoj turizmu

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Interreg SK-AT; PO3 Sociálnejšie pohraničie, Cieľ 3.3 Posilnenie úlohy kultúry a udržateľného cestovného ruchu v oblasti hospodárskeho rozvoja, sociálneho začlenenia a sociálnej inovácie**
 - budovanie a rekonštrukcia cykloturistických trás vrátane doplnkovej infraštruktúry
- **Interreg SK-AT / SK-HU; PO2 Sociálne spolupráce , SO2.4 Posilnenie úlohy kultúry a udržateľného cestovného ruchu v hospodárskom rozvoji**

- podpora špecifických dopravných projektov zameraných na turizmus (cyklobusy, sezónne autobusové a vlakové spojenia, elektobusy a pod)
- budovanie a rekonštrukcia cykloturistických trás vrátane doplnkovej infraštruktúry
- **Vlastné zdroje**
 - rozvoj športovo-rekreačnej infraštruktúry (in-line trasy, bike-parky, single tracky, bežkárské/lyžiarske rekreačné trasy)
 - prepojenie regionálnych aktív cestovného ruchu na existujúce alebo pripravované cykloturistické trasy
 - podpora špecifických dopravných projektov zameraných na turizmus (cyklobusy, sezónne autobusové a vlakové spojenia, elektobusy a pod)
 - budovanie parkovísk pre autobusy a odstavných miest pre karavany
 - zefektívnenie využívania verejnej dopravy pre potreby turizmu;

4.C.3 Tematické cesty na území kraja vrátane ich cezhraničného presahu

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Interreg SK-AT; PO3 Sociálnejšie pohraničie, Cieľ 3.3 Posilnenie úlohy kultúry a udržateľného cestovného ruchu v oblasti hospodárskeho rozvoja, sociálneho začlenenia a sociálnej inovácie**
 - rozvoj siete tematických ciest zameraných na kultúrno-historické a prírodné pamätihodnosti
 - podpora cezhraničnej spolupráce
 - marketing a propagácia, inovatívne online riešenia (napr. storymapa)
- **Interreg SK-AT / SK-HU; PO2 Sociálne spolupráce , SO2.4 Posilnenie úlohy kultúry a udržateľného cestovného ruchu v hospodárskom rozvoji**
 - rozvoj siete tematických ciest zameraných na kultúrno-historické a prírodné pamätihodnosti
 - podpora cezhraničnej spolupráce
 - marketing a propagácia, inovatívne online riešenia (napr. storymapa)
- **Vlastné zdroje**
 - sprístupnenie aktív cykloturistickými a inými trasami, ktoré umožňujú udržateľné rozvoj tematických kultúrnych trás regionálneho a nadregionálneho významu vrátane ich značenia a výstavby doplnkovej infraštruktúry na trasách v turisticky významných lokalitách
 - rozvoj siete tematických ciest zameraných na kultúrno-historické a prírodné pamätihodnosti
 - marketing a propagácia, inovatívne online riešenia (napr. storymapa)

Priorita 4.D: Chrániť a rozvíjať potenciál kultúrneho dedičstva a vytvoriť vhodné podmienky pre rast kreatívneho priemyslu

Prehľad špecifických cieľov v rámci priority:

4.D.2 Rozvoj kultúrneho a kreatívneho priemyslu

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Štátny rozpočet**
 - podpora aktivít rozvíjajúcich podnikanie v oblasti KKP vrátane rozvoja fyzickej infraštruktúry (inkubátory, technologické dielne, poradenstvo, propagácia atď.)
 - vypracovanie regionálneho satelitného účtu kultúrno-kreatívneho priemyslu
- **Vlastné zdroje**
 - rozvoj projektu Nová Cvernovka ako regionálneho kreatívneho centra
 - vznik ucelenej Koncepcie rozvoja kultúrno-kreatívneho priemyslu v BSK
 - podpora vzdelávacích programov súvisiacich s kultúrno-kreatívnym priemyslom
 - profesionalizácia ľudských zdrojov
 - podpora rozvoja špecifických segmentov KKP s veľkým potenciálom vzhľadom na podmienky v regióne (architektúra, dizajn, herný priemysel, nové médiá a ďalšie.)
 - podpora rozvoja filmového priemyslu v regióne

4.D.3 Rozvoj kultúrneho a kongresového turizmu

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Štátny rozpočet**
 - budovanie a rozvoj infraštruktúry pre kongresový a konferenčný turizmus
 - podpora vzdelávacieho rozmeru podujatí
- **Vlastné zdroje**
 - podpora a skvalitňovanie lokálnych kultúrnych podujatí (festivalov, trhov, slávností a pod.)
 - podpora vzdelávacieho rozmeru podujatí
 - budovanie a rozvoj infraštruktúry pre kongresový a konferenčný turizmus

5. Kvalitná a dostupná zdravotná starostlivosť

Strategický cieľ 5: Zvýšiť kvalitu zdravia obyvateľov

Kľúčový výkonnostný ukazovateľ: **predĺženie dĺžky dožitia / väčší počet rokov v zdraví**

Priorita 5.A: Zvýšiť kvalitu zdravia obyvateľov

Prehľad špecifických cieľov v rámci priority:

5.A.1 Komplexná ústavná starostlivosť

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Program Slovensko, Priorita 4P5 Aktívne začlenenie a dostupné služby, Opatrenie RSO4.5**
 - o dobudovanie/materiálno-technické zabezpečenie a rekonštrukcia zariadení dlhodobej (sociálnej a zdravotnej) a následnej starostlivosti komunitného typu
- **Program Slovensko, Priorita 4P5 Aktívne začlenenie a dostupné služby, Opatrenie ESO4.11**
 - o zabezpečenie dodatočných personálnych kapacít v dlhodobej starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej osoby
 - o zabezpečenie dostatočných odborných kapacít personálu v zdravotníctve, reflektujúcich požiadavky moderných zdravotníckych povolání - tvorba a plánovanie potrebných preventívnych kapacít a pracovných miest psychológov, liečebných pedagógov a verejných zdravotníkov
 - o podpora ďalšieho vzdelávania zdravotníckych zamestnancov
- **Plán obnovy a odolnosti SR, Komponent 11 Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť; Investícia 2: Nová sieť nemocníc – výstavba, rekonštrukcie a vybavenie, Financovanie veľkých investičných projektov na podporu výstavby a rekonštrukcie nemocníc za účelom zlepšenia kvality a efektívnosti ústavnej zdravotnej starostlivosti**
 - o budovanie nových a nadstavba, prístavba a modernizácia existujúcich zariadení ústavnej starostlivosti vrátane prístrojového vybavenia (nová nemocnica na území hl. m. SR Bratislavy)
- **Plán obnovy a odolnosti SR, Komponent 11 Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť; Investícia 2: Nová sieť nemocníc – výstavba, rekonštrukcie a vybavenie, Financovanie malých investičných projektov na podporu výstavby a rekonštrukcie nemocníc za účelom zlepšenia kvality a efektívnosti ústavnej zdravotnej starostlivosti**

- budovanie nových a nadstavba, prístavba a modernizácia existujúcich zariadení ústavnej starostlivosti vrátane prístrojového vybavenia
- **Plán obnovy a odolnosti SR, Komponent 13 Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť:**
 - **Investícia 3: Rozšírenie a obnova kapacít paliatívnej starostlivosti, Rozšírenie a obnova siete kamenných hospicov**
 - **Investícia 3: Rozšírenie a obnova kapacít paliatívnej starostlivosti, Rozšírenie a obnova kapacít pobytovej paliatívnej starostlivosti - rozšírenie a obnova kapacít oddelení paliatívnej starostlivosti**
 - vybudovanie zariadení poskytujúcich ústavnú paliatívnu starostlivosť
- **Plán obnovy a odolnosti SR, Komponent 12 Humánna, moderná a dostupná starostlivosť o duševné zdravie; Investícia 2.5: Vybudovanie špecializovaných centier pre poruchy autistického spektra (PAS)**
 - vybudovanie zariadení PAS
- **Štátny rozpočet**
 - finančná podpora tvorby pracovných miest pre vytvorenie multiprofesionálnych tímov
 - finančná podpora vytvorenia pracovných miest verejných zdravotníkov na riešenie infekčných ako aj chronických neinfekčných ochorení
 - vybudovanie systému starostlivosti pre ľudí bez domova pri sprístupňovaní zdravotníckej infraštruktúry
 - podpora zdravotníckych zariadení na prijatie pacienta s ťažkým zdravotným postihnutím, zriadenie pobytovej služby pre klientov, ktorí sú v domácej ošetrovateľskej starostlivosti a vyžadujú vysoko odborný prístup (ľudia na umelej pľúcnej ventilácii, ALS a pod.)
 - vytvorenie dátovej a komunikačnej platformy medzi UNB, poliklinikami a poisťovňami
 - dobudovanie tzv. akútnych línií – starostlivosť o pacientov v priamom ohrození života (srdcový infarkt, cievna mozgová príhoda a ťažký úraz)
 - vytvorenie dátového portálu pre porovnanie kvality lekárov a nemocníc
 - zvýšenie kvality fungovania sociálneho poradenstva v nemocnici
- **Interreg SK-AT; PO3 Sociálnejšie pohraničie, Cieľ 3.2 Zabezpečenie rovnakého prístupu k zdravotnej starostlivosti**
 - cezhraničná spolupráca v oblasti poskytovania zdravotnej starostlivosti, zvýšenie kvality fungovania sociálneho poradenstva v nemocnici

5.A.2 Komplexná ambulantná starostlivosť

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Program Slovensko, Priorita 4P5 Aktívne začlenenie a dostupné služby, Opatrenie RSO4.5**

- doplnenie siete centier integrovanej zdravotnej starostlivosti s cieľom transformácie poskytovania zdravotnej starostlivosti na komunitnej úrovni a poskytovania dostupnej zdravotnej starostlivosti
- definovanie nových výkonov a zavedenie finančných motivácií (primárne cez poisťovne) na podporu zavádzania inovácií v ambulanciách (telemedicína, videokonzultácie, a pod.)
- budovanie/zriaďovanie komunitnej psychiatrickej starostlivosti poskytujúcich dlhodobú starostlivosť
- **Program Slovensko, Priorita 4P5 Aktívne začlenenie a dostupné služby, Opatrenie ESO4.11**
 - vykonávanie komunitnej osvetu zdravia najmä pre príslušníkov MRK a znevýhodnené skupiny na podporu zdravia a prevenciu ochorení
 - podpora zdravého životného štýlu a zlepšenie prevencie ochorení
 - zabezpečenie dodatočných personálnych kapacít v dlhodobej starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej osoby
 - zabezpečenie dostatočných odborných kapacít personálu v zdravotníctve, reflektujúcich požiadavky moderných zdravotníckych povolání
 - podpora ďalšieho vzdelávania zdravotníckych zamestnancov
- **Plán obnovy a odolnosti SR, Komponent 11 Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť; Investícia 6: Podpora otvárania nových ambulancií primárnej starostlivosti v nedostatkových oblastiach**
 - finančná podpora pre zriaďovanie ambulancií
- **Plán obnovy a odolnosti SR, Komponent 13 Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť; Investícia 2: Rozšírenie a obnova kapacít následnej a ošetrovateľskej starostlivosti**
 - projekty zamerané na poskytovanie domácej ošetrovateľskej služby a služieb ADOS (odborné ošetrovanie a liečebná rehabilitácia u pacientov a pod.)
- **Plán obnovy a odolnosti SR, Komponent 13 Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť; 3: Rozšírenie a obnova kapacít paliatívnej starostlivosti**
 - vybudovanie siete zariadení poskytujúcich paliatívnu starostlivosť ambulatnou formou (napr. mobilné hospice)
- **Plán obnovy a odolnosti SR, Komponent 12 Humánna, moderná a dostupná starostlivosť o duševné zdravie:**
 - **Investícia 2.3: Vybudovanie psycho-sociálnych centier**
 - **Investícia 2.4: Doplnenie siete psychiatrických stacionárov**
 - **Investícia 4.2: Vzdelávanie odborníkov mimo rezortu zdravotníctva**
 - podpora zriaďovania psychiatrických ambulancií
 - podpora zriaďovania psycho-sociálnych centier
 - podpora psychologického poradenstva

- intervencie zamerané na dobudovanie špecializovaných centier / zariadení
- **Štátny rozpočet**
 - vytvorenie centrálného objednávkového systému pacientov
 - finančná podpora vzniku pracovných miest pre primárnu ambulantnú zdravotnú starostlivosť
 - finančná podpora vzniku pracovných miest pre multiprofesionálne tímy špecializovanej ambulantnej zdravotnej starostlivosti
 - informačné, propagačné a rezidenčné programy na zdravotníckych školách a univerzitách a pre ich absolventov
- **Štátny rozpočet (po legislatívnej úprave)**
 - zriadenie (protialkoholických) záchytných izieb
- **Vlastné zdroje**
 - informačné, propagačné a rezidenčné programy na zdravotníckych školách a univerzitách a pre ich absolventov

5.A.3 Komplexná lekárska starostlivosť

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Štátny rozpočet**
 - organizačná podpora pre zriaďovanie zariadení lekárskej starostlivosti
 - komplexná podpora aktivít zameriavajúcich sa na práva pacientov

6. Podpora sociálnej inklúzie a dostupná sociálna starostlivosť

Strategický cieľ 6: Vytvoriť kvalitnejšiu a dostupnejšiu sieť sociálnej starostlivosti a bývania

Kľúčový výkonnostný ukazovateľ: **zníženie podielu populácie ohrozenej chudobou a sociálnym vylúčením**

Priorita 6.A: Zvýšiť dostupnosť služieb sociálnej starostlivosti

Prehľad špecifických cieľov v rámci priority:

6.A.1 Podpora deinštitucionalizácie a transformácie zariadení sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (SPODaSK)

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Program Slovensko, Priorita 4P5 Aktívne začlenenie a dostupné služby, Opatrenie RSO4.5**
 - o budovanie, rekonštrukcia a debarierizácia zariadení SPODaSK
 - o budovanie zariadení SPODaSK na komunitnej úrovni
 - o rozvoj IKT nástrojov na výkon opatrení SPODaSK (vrátane opatrení vykonávaných subjektami na základe príslušnej akreditácie)
 - o dobudovanie/materiálno-technické zabezpečenie a rekonštrukcia zariadení dlhodobej (sociálnej a zdravotnej) a následnej starostlivosti komunitného typu
- **Program Slovensko, Priorita 4P5 Aktívne začlenenie a dostupné služby, Opatrenie ESO4.8**
 - o tvorba a implementácia transformačných plánov poskytovateľov sociálnych služieb zapojených do procesu prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť
 - o zaistenie odborných kapacít pre subjekty v oblasti sociálneho začlenenia
 - o zavedenie funkčného systému inšpekcie sociálnej starostlivosti z pohľadu ľudsko-právnych, procedurálnych, personálnych a prevádzkových aspektov a jeho implementácia do praxe poskytovateľov sociálnych služieb
 - o podpora aktívneho začlenenia s cieľom podporovať rovnosť príležitostí, nediskrimináciu a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti, najmä v prípade znevýhodnených skupín
 - o poradenské, mediačné a preventívne činnosti zamerané na podporu stability a funkčnosti rodín v záujme zdravého vývinu detí
 - o informačné aktivity a mediálne kampane zamerané na niektorú z nasledovných oblastí: násilie na ženách a deťoch, práva detí, podmienky

života a práva osôb so zdravotným postihnutím, bývanie, deinštitucionalizácia a komunitné sociálne služby

- **Program Slovensko, Priorita 4P5 Aktívne začlenenie a dostupné služby, Opatrenie ESO4.11**
 - o vytvorenie dostupnej a funkčnej siete odbornej pomoci deťom, rodičom a (náhradným) rodinám na dobrovoľnej báze
 - o zvyšovanie záujmu o zabezpečovanie náhradných foriem rodinnej starostlivosti o dieťa a predchádzanie zlyhávaniu náhradných rodín
 - o rozširovanie a skvalitňovanie metód práce s dieťaťom umiestneným v zariadení na základe rozhodnutia súdu a jeho rodinou
 - o zlepšovanie prostredia, v ktorom má dieťa možnosť uplatňovať svoje právo byť vypočuté, vrátane vytvárania príležitostí na participáciu detí a mladých dospelých
 - o skvalitňovanie podmienok výkonu profesionálnej náhradnej starostlivosti
 - o zabezpečovanie odbornej pomoci rodinám so zdravotne znevýhodneným dieťaťom alebo rodičom, vrátane nastavenia pravidiel integrácie a inklúzie týchto detí umiestnených v CDR
- **Plán obnovy a odolnosti SR, K13 Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť; Investícia 1: Rozšírenie kapacít komunitnej starostlivosti**
 - o realizácia deinštitucionalizácie a transformácie zariadení sociálnych služieb a zariadení SPODaSK (nákup nehnuteľností, výstavba, rekonštrukcia a modernizácia objektov, zabezpečenie materiálno-technického vybavenia)
- **Vlastné zdroje**
 - o ďalšie využitie objektov zariadení sociálnych služieb a zariadení SPODaSK, ktoré prešli deinštitucionalizáciou a transformáciou
 - o prevádzka zariadení sociálnych služieb a CDR

6.A.2 Dostupnejšie a kvalitnejšie sociálne služby a podpora rozvoja ľudských zdrojov

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Program Slovensko, Priorita 1P1 Veda, výskum a inovácie, Opatrenie 1.3.1 Podpora malého a stredného podnikania**
 - o podpora zavádzania inovácií (produktových aj procesných) - inovatívne formy podpory nezávislého a aktívneho života (napr. prostredníctvom e-mobility, zdokonaľovaním kompenzačných pomôcok, rozvojom robotizácie, a pod.)
- **Program Slovensko, Priorita 4P1 Adaptabilný a prístupný trh práce, Opatrenie RSO4.1**
 - o výstavba, rekonštrukcia a obnova zariadení starostlivosti o deti do 3 rokov
- **Program Slovensko, Priorita 4P2 Kvalitné a inkluzívne vzdelávanie, Opatrenie RSO4.2**
 - o debarierizácia škôl a školských zariadení

- materiálne vybavenie a technické zabezpečenie škôl a školských zariadení
- budovanie/modernizácia učební vrátane vonkajších
- podpora kvality a dostupnosti poskytovanej starostlivosti v systéme poradenstva a prevencie
- výstavba a rekonštrukcia školských športovísk
- budovanie novej a modernizácia zastaranej infraštruktúry školských zariadení ZŠ (najmä jedálne, kuchyne, telocvične, ŠKD a areály)
- modernizácia priestorov pre inkluzívne vzdelávanie (triedy, učebne, spoločné priestory)
- **Program Slovensko, Priorita 4P5 Aktívne začlenenie a dostupné služby, Opatrenie RSO4.3**
 - dobudovanie komunitných centier a zlepšenie ich vybavenosti
 - zabezpečenie dostupnej a prístupnej infraštruktúry pre potreby sociálnych služieb krízovej intervencie, vrátane ich vybavenosti
 - budovanie/zriaďovanie domov komplexnej pomoci pre deti zažívajúce násilie
 - zabezpečenie infraštruktúry dostupného bývania
- **Program Slovensko, Priorita 4P5 Aktívne začlenenie a dostupné služby, Opatrenie RSO4.5**
 - zabezpečovanie komunitných sociálnych služieb s použitím telekomunikačných technológií
 - dobudovanie/materiálno-technické zabezpečenie a rekonštrukcia zariadení dlhodobej (sociálnej a zdravotnej) a následnej starostlivosti komunitného typu
 - budovanie/zriaďovanie komunitnej psychiatrickej starostlivosti poskytujúcich dlhodobú starostlivosť
- **Program Slovensko, Priorita 4P1 Adaptabilný a prístupný trh práce, Opatrenie ESO4.3**
 - rozvoj personálnych kapacít v oblasti formalizovanej starostlivosti o deti vo veku do nástupu na povinné predprimárne vzdelávanie
 - vytváranie flexibilných foriem starostlivosti o deti vo veku do nástupu na povinné predprimárne vzdelávanie
- **Program Slovensko, Priorita 4P5 Aktívne začlenenie a dostupné služby, Opatrenie ESO4.8**
 - zabezpečovanie individualizovaného a na človeka zameraného prístupu v sociálnych službách na komunitnej úrovni
 - zaistenie odborných kapacít pre subjekty v oblasti sociálneho začlenenia
 - rozvoj komunit prostredníctvom činnosti komunitných centier
 - prevencia a eliminácia násilia, individualizované poradenské služby pre obeť násilia a v oblasti podpory duševného zdravia, vrátane anonymizovanej podpory prostredníctvom IKT
 - zriadenie a prevádzkovanie domov komplexnej pomoci deťom ohrozeným násilím

- **Program Slovensko, Priorita 4P6 Aktívne začlenenie rómskych komúní, Opatrenie ESO4.10**
 - o zabezpečovanie integrovaného komplexného prístupu so zameraním na zlepšovanie životných podmienok a s dôrazom na charakter potrieb a špecifických problémov lokalít, ktoré sú uvedené v Atlase RK 2019
 - o aktivizácia mladých ľudí v MRK s uplatnením inkluzívneho prístupu pre úspešné začlenenie do spoločnosti

- **Program Slovensko, Priorita 4P5 Aktívne začlenenie a dostupné služby, Opatrenie ESO4.11**
 - o zabezpečenie dodatočných personálnych kapacít v dlhodobej starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej osoby

- **Program Slovensko, Priorita 4P5 Aktívne začlenenie a dostupné služby, Opatrenie ESO4.12**
 - o zabezpečovanie terénnej sociálnej práce s cieľom podporiť individualizovaný prístup k osobám ohrozeným chudobou a sociálnym vylúčením
 - o poskytovanie bezplatných poradenských činností v oblasti riadenia dlhov osobám ohrozeným chudobou a sociálnym vylúčením
 - o zvyšovanie zručností jednotlivcov ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením v oblasti riešenia zložitých životných situácií a riadenia osobných financií
 - o poskytovanie bezplatných poradensko-psychologických služieb pre jednotlivcov, páry a rodiny
 - o zavádzanie „Housing-led prístupov“ so sprievodnými opatreniami na zabezpečenie dostupného bývania
 - o vykonávanie sociálnych intervencií spojených so zabezpečením dostupného bývania pre sociálne znevýhodnené rodiny s deťmi ohrozené stratou bývania, pre mladých dospelých, odchádzajúcich z ústavnej starostlivosti, ľudí bez domova a pre osoby so zdravotným postihnutím

- **Plán obnovy a odolnosti SR, K12 Humánna, moderná a dostupná starostlivosť o duševné zdravie; Investícia 2.3: Vybudovanie psychosociálnych centier**
 - o vybudovanie špecializovaného centra pre pacientov so psychiatrickými diagnózami

- **Plán obnovy a odolnosti SR, K12 Humánna, moderná a dostupná starostlivosť o duševné zdravie; Investícia 2.5: Vybudovanie špecializovaných centier pre poruchy autistického spektra (PAS)**
 - o vybudovanie zariadení PAS

- **Plán obnovy a odolnosti SR, K13 Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť; Investícia 1: Rozšírenie kapacít komunitnej starostlivosti**
 - o budovanie zariadení sociálnych služieb na komunitnej úrovni (ambulantomé a pobytové)

- **Štátne zdroje**
 - o tvorba pracovných miest a benefitov (finančné a nefinančné) pre zamestnancov pracujúcich v sociálnych službách a SPODaSK
- **Vlastné zdroje**
 - o tvorba pracovných miest a benefitov (finančné a nefinančné) pre zamestnancov pracujúcich v sociálnych službách

Priorita 6.B: Zvýšiť dostupnosť nájomného bývania

Prehľad špecifických cieľov v rámci priority:

6.B.1 Podpora nájomného bývania

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Program Slovensko, Priorita 4P5 Aktívne začlenenie a dostupné služby, Opatrenie RSO4.3**
 - o zabezpečenie infraštruktúry dostupného bývania
- **Štátne zdroje (napr. ŠFRB)**
 - o výstavba, rekonštrukcia a modernizácia objektov za účelom tvorby nájomného bývania, podpora nájomného bývania pre zamestnancov mestských podnikov, zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti a ďalších (napr. učitelia, sociálni / zdravotnícki pracovníci, a pod.)
- **Vlastné zdroje**
 - o výstavba, rekonštrukcia a modernizácia objektov za účelom tvorby nájomného bývania, podpora nájomného bývania pre zamestnancov mestských podnikov, zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti a ďalších (napr. učitelia, sociálni / zdravotnícki pracovníci, a pod.)

Priorita 6.C: Zvýšiť dostupnosť služieb sociálnej starostlivosti pre špecifické ohrozené cieľové skupiny

Prehľad špecifických cieľov v rámci priority:

6.C.1 Sociálna inklúzia pre špecifické ohrozené skupiny obyvateľstva (potenciálne ohrozené sociálnym vylúčením, resp. s potrebou intenzívnejšej socializácie/zdieľania spoločnosti s inými sú najmä nízkopríjmoví pracujúci, rodiny, deti a mládež, seniori, cudzinci, MRK, zdravotne znevýhodnení)

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Program Slovensko, Priorita 4P2 Kvalitné a inkluzívne vzdelávanie, Opatrenie RSO4.2**
 - o podpora kvality a dostupnosti poskytovanej starostlivosti v systéme poradenstva a prevencie
- **Program Slovensko, Priorita 4P1 Adaptabilný a prístupný trh práce, Opatrenie ESO4.1**
 - o zabezpečovanie individualizovaného a komplexného prístupu k znevýhodneným uchádzačom o zamestnanie
 - o zabezpečovanie služieb podporovaného zamestnávania
 - o vytváranie udržateľných pracovných miest pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie, vrátane individualizovanej podpory pri ich zapracovaní na vytvorenom pracovnom mieste
- **Program Slovensko, Priorita 4P7 Sociálne inovácie a experimenty, Opatrenie ESO4.1**
 - o podpora pilotných projektov sociálnych inovácií
- **Program Slovensko, Priorita 4P1 Adaptabilný a prístupný trh práce, Opatrenie ESO4.4**
 - o vytváranie flexibilných foriem práce pre seniorov s cieľom podporiť ich zotrvanie v platenom zamestnaní
 - o zavádzanie vekového manažmentu, vrátane vytvárania strategických nástrojov a zabezpečovania súvisiacich údajov
- **Program Slovensko, Priorita 4P5 Aktívne začlenenie a dostupné služby, Opatrenie ESO4.8**
 - o rozvoj komunít prostredníctvom činnosti komunitných centier
 - o komunitné programy zapájajúce seniorov ako dobrovoľníkov
 - o komunitné programy na podporu fyzických a kognitívnych funkcií
 - o podpora aktívneho starnutia
- **Program Slovensko, Priorita 4P5 Aktívne začlenenie a dostupné služby, Opatrenie ESO4.11**
 - o vykonávanie komunitnej osvetly zdravia pre znevýhodnené skupiny na podporu zdravia a prevenciu ochorení
 - o podpora zdravého životného štýlu a zlepšenie prevencie ochorení
- **Program Slovensko, Priorita 4P5 Aktívne začlenenie a dostupné služby, Opatrenie ESO4.12**
 - o poskytovanie bezplatných poradenských činností v oblasti riadenia dlhov osobám ohrozeným chudobou a sociálnym vylúčením - podpora dostupného právneho poradenstva pre obyvateľov (pre oblasti dlhov, bývania, pracovno-právnych vzťahov a pod.)
 - o zvyšovanie zručností jednotlivcov ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením v oblasti riešenia zložitých životných situácií a riadenia osobných financií
 - o poskytovanie bezplatných poradensko-psychologických služieb pre jednotlivcov, páry a rodiny

- vykonávanie sociálnych intervencií spojených so zabezpečením dostupného bývania pre sociálne znevýhodnené rodiny s deťmi ohrozené stratou bývania, pre mladých dospelých, odchádzajúcich z ústavnej starostlivosti, ľudí bez domova a pre osoby so zdravotným postihnutím

- **Štátne zdroje**

- vytvorenie informačného centra pre cudzincov
- príprava analýz, zber údajov na získanie presnejších informácií o obyvateľoch MRK s cieľom zabezpečenia postupnej integrácie do majoritnej spoločnosti a následného zlepšenia ich kvality života
- podpora advokátskych organizácií venujúci sa témam pracujúcich chudobných, nedostupného bývania a pod.
- individualizovaná pomoc osobám, ktorým bol udelený azyl alebo poskytnutá doplnková ochrana
- implementácia aktivít dobrej praxe v oblasti integrácie štátnych príslušníkov tretích krajín, vrátane migrantov
- poradenská činnosť zameraná na lepšiu integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín, vrátane migrantov a ich rodinných príslušníkov
- individualizovaná podpora vzdelávania, vrátane jazykových kurzov
- dobrovoľnícke programy zamerané na posilnenie porozumenia a spolupatričnosti medzi miestnou spoločnosťou a štátnymi príslušníkmi tretích krajín, vrátane migrantov
- informačné, osvetové a vzdelávacie činnosti

- **Vlastné zdroje**

- zmapovanie sociálne vylúčených lokalít a lokalít ohrozených sociálnym vylúčením, podpora analýz na mapovanie potrieb ohrozených domácností a sociálneho začleňovania
- príprava analýz, zber údajov na získanie presnejších informácií o obyvateľoch MRK s cieľom zabezpečenia postupnej integrácie do majoritnej spoločnosti a následného zlepšenia ich kvality života

Priorita 6.D: Zlepšiť podmienky v oblasti sociálneho podnikania

Prehľad špecifických cieľov v rámci priority:

6.D.1 Sociálne podnikanie

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Program Slovensko, Priorita 4P1 Adaptabilný a prístupný trh práce, Opatrenie ESO4.1**
 - poskytovanie finančných príspevkov registrovaným integračným sociálnym podnikom za účelom podpory ohrozených a znevýhodnených osôb pri nadobúdaní a udržaní pracovných návykov
 - informačné a konzultačné činnosti zamerané na podporu činnosti subjektov sociálnej ekonomiky, vrátane podpory ich vzniku
 - modernizácia objektov a nákup materiálovo-technického vybavenia pre fungovanie sociálnych podnikov a chránených dielní, podpora vzniku sociálnych podnikov
- **Program Slovensko, Priorita 4P1 Adaptabilný a prístupný trh práce, Opatrenie RSO4.1**
 - investičná a kompenzačná pomoc sociálnym podnikom kombináciou návratnej (finančné nástroje) a nenávratnej pomoci v jednej operácii

7. Moderná technická infraštruktúra a účinná bezpečnosť obyvateľov

Strategický cieľ 7: Zmodernizovať technickú vybavenosť územia využívajúc SMART riešenia

Kľúčový výkonnostný ukazovateľ: **zníženie počtu trestných činov**

Priorita 7.A: Zvýšiť kvalitu vybranej technickej infraštruktúry a zariadení

Prehľad špecifických cieľov v rámci priority:

7.A.1 Modernizácia kamerového systému, rozvoj a rozšírenie informačno – komunikačných technológií a zabezpečenie digitálnej bezpečnosti

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Program Slovensko, Priorita 1P2 Digitálna pripojiteľnosť, Opatrenie 1.5.1 Podpora digitálnej pripojiteľnosti:**
 - o Modernizácia a budovanie optických sietí
- **Vlastné zdroje**
 - o modernizácia existujúceho kamerového systému a jeho rozširovanie
 - o budovanie a rozširovanie verejných WIFI sietí
 - o informačné tabule
 - o vzdelávacie aktivity pre obyvateľov v oblasti digitálnych zručností a digitálnej bezpečnosti

Priorita 7.B: Zvýšiť kvalitu špecifickej občianskej vybavenosti

Prehľad špecifických cieľov v rámci priority:

7.B.1 Obnova a modernizácia špecifických objektov pre nekomerčné využitie a rozširovanie a revitalizácia cintorínov a súvisiacej infraštruktúry

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Vlastné zdroje**
 - o rekonštrukcia špecifických objektov nekomerčnej vybavenosti (najmä obecný úrad, hasičská zbrojnica, obecná polícia) a ich okolia
 - o rozširovanie existujúcich areálov cintorínov
 - o výstavba urnových hájov

Priorita 7.C: Zmodernizovať špecifické zariadenia občianskej vybavenosti

Prehľad špecifických cieľov v rámci priority:

7.C.1 Obnova a modernizácia zariadení civilnej ochrany a ďalších zariadení pre účely ochrany zdravia, životov a majetku reagujúce na súčasné bezpečnostné riziká

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Štátne zdroje**

- obnova CO krytov
- zabezpečenie vybavenia potrebného pre zabezpečovacie a záchranné práce pri záplavách, zosuvoch pôdy a iných haváriách, ktoré ohrozujú obyvateľstvo
- nová komunikačná bezpečnostná infraštruktúra

Priorita 7.D: Zmodernizovať špecifickú technickú infraštruktúru územia

Prehľad špecifických cieľov v rámci priority:

7.D.1 Obnova a modernizácia zariadení pre distribúciu elektriny

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Program Slovensko, Priorita 2P1 Energetická efektívnosť a dekarbonizácia, Opatrenie 2.3.1 Podpora inteligentných energetických systémov vrátane uskladňovania energie**
 - modernizácia infraštruktúry pre distribúciu elektriny
- **Plán obnovy a odolnosti, Komponent 1 Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra, 3.2.3 Investície do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav pre vyššiu integráciu OZE**
 - modernizácia infraštruktúry pre distribúciu elektriny

7.D.2 Obnova a modernizácia zariadení pre distribúciu plynu

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Vlastné zdroje**
 - o modernizácia infraštruktúry pre distribúciu plynu

7.D.3 Obnova a modernizácia zariadení ropovodov a produktovodov

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Vlastné zdroje**
 - o modernizácia zariadení a súvisiacej infraštruktúry

7.D.4 Rozvoj infraštruktúry pre alternatívne typy dopravy

Opatrenia podľa predpokladaných finančných zdrojov:

- **Plán obnovy a odolnosti, Komponent 3 Udržateľná doprava, Investícia 4: Podpora budovania infraštruktúry pre alternatívne pohony**
 - o Budovanie a modernizácia súvisiacej infraštruktúry v nadväznosti na budúci rozvoj elektromobility, vodíkového pohonu a iných alternatívnych pohonov